

No. of Printed Pages : 80

No. of Questions : 150

SET - A

TIME : 2 HRS 30 MINUTES

OTET
2013

FULL MARKS : 150

PAPER - II

Roll No.

ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ

୧. ଉକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀକୁ ସତର୍କତାର ସହ ପଢ଼ ।
୨. ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନା ସାମୟିକ (ଅସ୍ଥାୟୀ) । ଯଦି କୌଣସି ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀ ଫର୍ମ ପୂରଣ କରିବା ସମୟରେ ଦେଖିବା ତଥ୍ୟ ଭୁଲ, ମିଥ୍ୟା କିମ୍ବା ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରମାଣିତ ହୁଏ, ତେବେ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ନାକଚ ହୋଇଯିବ ।
୩. ପରୀକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରବେଶ ପତ୍ର ଓ ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ୱୀକାର ପତ୍ର ସଂଗ୍ରହ ଆଣନ୍ତୁ । ପରୀକ୍ଷା ଗୃହରେ ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ଏହାକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରନ୍ତୁ ।
୪. ଉପସ୍ଥାନ ଫର୍ମରେ ନିରୀକ୍ଷକଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ନିଜର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦସ୍ତଖତ କରନ୍ତୁ ।
୫. ଓ. ଏମ୍. ଆର୍. ଫର୍ମରେ ଥିବା ବୃତ୍ତକୁ କଳା କିମ୍ବା ନୀଳରଙ୍ଗର ବଲ୍ ପଏଣ୍ଟ କଲମରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ କଳା / ନୀଳ କରନ୍ତୁ ।
୬. ନିଜର ରୋଲ୍ ନମ୍ବର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କୋଠାରେ ଠିକ୍ ଭାବେ ଲେଖନ୍ତୁ ।
୭. ଏହି ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ପୁଣିକାଟି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନପାଳିବା ପୂର୍ବରୁ ଖୋଲନ୍ତୁ ନାହିଁ ।
୮. କେବଳ କଲମ ଓ ପେନ୍‌ସିଲ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଜିନିଷ ପରୀକ୍ଷା ଗୃହ ଭିତରକୁ ନିଅନ୍ତୁ ନାହିଁ ।
୯. ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଯନ୍ତ୍ରାଦି ଯଥା - କାଲ୍‌କୁଲେଟର, ସ୍କାନିଂ ମାସିନ୍, ମୋବାଇଲ୍ ଫୋନ୍, ଲଗ୍ ଟେବୁଲ୍, କ୍ୟାମେରା ଇତ୍ୟାଦି ପରୀକ୍ଷା ଗୃହକୁ ନେବା ନିଷିଦ୍ଧ ।
୧୦. ଏହି ପୁସ୍ତିକାରେ ଲିଖିତ ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ପ୍ରଶ୍ନସଂଖ୍ୟା ଭଲ ଭାବରେ ଯାଞ୍ଚ କରିନିଅନ୍ତୁ । ଯଦି କିଛି ତ୍ରୁଟି ଥାଏ ତେବେ ପାଞ୍ଚ ମିନିଟ୍ ଭିତରେ ଏହା ବଦଳରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ପୁସ୍ତିକା ନିରୀକ୍ଷକଙ୍କଠାରୁ ମାଗି ନିଅନ୍ତୁ । ପାଞ୍ଚ ମିନିଟ୍ ପରେ କୌଣସି ଆପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ନାହିଁ ।
୧୧. କୌଣସି ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷା ଶେଷ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ପରୀକ୍ଷା ଗୃହ ଛାଡ଼ି ଯିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବନାହିଁ ।
୧୨. ଓଡ଼ିଶା ପରୀକ୍ଷା ପରିଚାଳନା ଆଇନ୍, ୧୯୮୮ ଅନୁସାରେ ପରୀକ୍ଷା ଗୃହରେ ଶୃଙ୍ଖଳା ରଖିବାକୁ ହେବ ।
୧୩. ପରୀକ୍ଷା ନିୟମ ଭଙ୍ଗ କଲେ, ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ନାକଚ କରିଦିଆଯିବ ।
୧୪. ପରୀକ୍ଷାର ଶେଷ ୨୦ ମିନିଟ୍ ମଧ୍ୟରେ ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ଶୌଚାଳୟକୁ ଯାଇପାରିବେନାହିଁ ।

INSTRUCTIONS

1. Read the instructions carefully.
2. The admission to the examination is provisional. In the event of any information furnished by the candidate found false / in-correct / incomplete or illegible detected at any stage, the candidature shall be rejected.
3. Please bring the admit card and the acknowledgement card for admission to the examination and produce the same as and when required.
4. Please put your full signature in the descriptive roll-sheet in presence of the invigilator.
5. **Darken the circles in the OMR Sheets completely with Blue / Black ball point pen only.**
6. Write your **Roll No.** correctly in the space provided.
7. Do not open this Booklet until instructed.
8. Do not take any other materials to the examination hall other than **pen and pencil.**
9. Electronic devices such as calculators, Slide rulers, cell phones, log tables, camera etc. not to be taken to the examination hall.
10. Please check the No. of printed pages, Questions Serial No. and in case of any discrepancy, exchange the same within **five minutes** and thereafter no complaint shall be entertained.
11. No candidate shall be permitted to leave the examination hall until the examination is over.
12. Discipline must be maintained in the examination hall as per the Odisha conduct of Examination Act 1988.
13. The candidature **is liable for rejection** in the event of any infringement of the instructions mentioned above.
14. The candidates are not allowed to go to toilet during the last twenty minutes of the examination.

ଶିଶୁ ବିକାଶ ଓ ଶିକ୍ଷା
CHILD DEVELOPMENT AND PEDAGOGY

ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଚାରୋଟି ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଉତ୍ତର ଦିଆଯାଇଛି । ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଠିକ୍ ଉତ୍ତରଟିକୁ ବାଛି OMR ଫର୍ମ୍‌ର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବୃତ୍ତଟିକୁ କଳା / ନୀଳ ବଲ୍ ପଏଣ୍ଟ୍ କଲମ ଦ୍ଵାରା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ କଳା କର ।

Each question has four possible / probable answers. Choose the correct answer from among them and darken the appropriate circle completely in the OMR Sheet with Blue / Black ball point pen.

1. ଶିକ୍ଷା ମନୋବିଜ୍ଞାନ ଶାସ୍ତ୍ର ଅଧ୍ୟୟନ ଦ୍ଵାରା ଶିକ୍ଷକଙ୍କର କି ଲାଭ ହୁଏ ?
- (A) ବିଷୟଗତ ଜ୍ଞାନର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଘଟେ (B) ସାମାଜିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଲାଭ କରନ୍ତି
- (C) ବିଚାର ଓ ଚିନ୍ତନ ଶକ୍ତିର ବିକାଶ ଘଟେ (D) ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀକୁ ବୁଝିବା ଶକ୍ତିର ବିକାଶ ଘଟେ

How is the teacher benefitted by the study of Educational Psychology ?

- (A) Increases his content knowledge
- (B) Gets social status
- (C) Develops judgement and thinking power
- (D) Develops the power to understand the educand

2. ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ପ୍ରଶ୍ନ କାହାକୁ କୁହାଯାଏ ?

- (A) ଯେଉଁ ପ୍ରଶ୍ନ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶିକ୍ଷଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମାପ କରେ
- (B) ଯେଉଁ ପ୍ରଶ୍ନ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଷୟବସ୍ତୁ ମାପ କରେ
- (C) ଯେଉଁ ପ୍ରଶ୍ନର ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତର ଥାଏ
- (D) ଯେଉଁ ପ୍ରଶ୍ନ ଏକାଧିକ ଶିକ୍ଷଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମାପ କରେ

What is called an objective type of question ?

- (A) Question which measures a specific objective of learning
- (B) Question which measures specific topic
- (C) Question which has only one specific answer
- (D) Question which measures more than one objectives of learning

3. ଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରମୋଶନ ନିମନ୍ତେ ମୁଖ୍ୟତଃ କେଉଁ ପରୀକ୍ଷଣ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥାଏ ?

- (A) କୃତୀ ପରୀକ୍ଷଣ (B) ଅଭିଯୋଗ୍ୟତା ପରୀକ୍ଷଣ
- (C) ବ୍ୟାବହାରିକ ପରୀକ୍ଷଣ (D) ବାଚିକ ପରୀକ୍ଷଣ

Which test is mainly used for class promotion ?

- (A) Achievement test (B) Aptitude test
(C) Application test (D) Oral test

4. କିଏ ଶିକ୍ଷଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ବର୍ଗୀକରଣ କରିଥିଲେ ?

- (A) ବ୍ଲୁମ୍ (B) ଗିଲ୍‌ଫୋର୍ଡ୍
(C) ଗାଲ୍‌ଟନ୍ (D) ପିଆଜେ

Who classified instructional objectives ?

- (A) Bloom (B) Guilford
(C) Galton (D) Piaget

5. ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ ଦଶଟି ଗଣିତ ପ୍ରଶ୍ନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଣୀର ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ଉପରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସମୟରେ ପରୀକ୍ଷା କରିଦେଖିଲେ ଯେ, ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କର ନମ୍ବରର ପ୍ରାୟ ସ୍ଥିରତା ରହୁଛି । ଏହା ପ୍ରଶ୍ନ ପ୍ରସ୍ତୁତିର କେଉଁ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟକୁ ସୂଚାଉଛି ?

- (A) ବୈଧତା (B) ବିଶ୍ୱସନୀୟତା
(C) ବ୍ୟବହାର ଉପଯୋଗିତା (D) ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠତା

A teacher conducted a mathematics test with ten items and applied it on the pupils of the same class at different times and found that marks scored by each pupil remain almost constant. What does this indicate about the characteristic of the test ?

- (A) Validity (B) Reliability
(C) Usability (D) Objectivity

6. ମାଷ୍ଟରି ଶିକ୍ଷଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁଟିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇଥାଏ ?

- (A) ଶିକ୍ଷାଦାନ ସମୟ (B) ଶିକ୍ଷାଦାନ ବିଷୟ
(C) ନ୍ୟୁନତମ ଶିକ୍ଷଣ ସ୍ତର (D) ଶିକ୍ଷଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

Which of the following is regulated in mastery learning ?

- (A) Teaching time (B) Teaching content
(C) Minimum level of learning (D) Objectives of learning

7. ଶିକ୍ଷାଦାନ ସମୟରେ କରାଯାଉଥିବା ପରୀକ୍ଷା କେଉଁ ପ୍ରକାର ମୂଲ୍ୟାୟନ ?

- (A) ଗଠନାତ୍ମକ (B) ସମାପ୍ତିସୂଚକ
(C) ବ୍ୟବସ୍ଥାନ (D) ନୈଦାନିକ

The test conducted at the time of teaching belongs to what type of evaluation ?

- (A) Formative (B) Summative
(C) Placement (D) Diagnostic

8. ଜଣେ ଶିଶୁର ବୁଦ୍ଧିମାଙ୍କ 100 ଓ ମାନସିକ ବୟସ 6 ବର୍ଷ ହେଲେ ଶିଶୁଟିକୁ କେଉଁ ଶ୍ରେଣୀରେ ନାମ ଲେଖାଇବା ଠିକ୍ ହେବ ?

- (A) ପ୍ରାକ୍ ପ୍ରାଥମିକ (B) ଶିଶୁ ବିକାଶ କେନ୍ଦ୍ର
(C) ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ (D) ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ

The I. Q. of a child is 100 and his mental age is 6 years. To which class should the child be admitted ?

- (A) Pre-primary (B) Child-care centre
(C) Class-one (D) Class-two

9. ଗୋଟିଏ ଉଦ୍ଦୀପକ ପ୍ରତି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରକାଶ କଲା । ଏହା ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁଟିକୁ ସୂଚାଇଛି ?

- (A) ବ୍ୟକ୍ତି-ବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ତାରତମ୍ୟ (B) ଉଦ୍ଦୀପକ-ସମୟର ତାରତମ୍ୟ
(C) ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ତାରତମ୍ୟ (D) ଉପରୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟି ନୁହେଁ

An individual responded to a particular stimulus differently at different times. To which of the following does it indicate ?

- (A) Inter-individual difference (B) Time-stimulus difference
(C) Intra-personal difference (D) None of the above

10. ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଯେଉଁ ଶୈକ୍ଷିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମାପ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥାଏ, ଯଦି ତାହା ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମାପ କରିଥାଏ, ତେବେ ତାହା ପ୍ରଶ୍ନର କେଉଁ ଗୁଣକୁ ସୂଚାଇଥାଏ ?

- (A) ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟତା (B) ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠତା
(C) ବୈଧତା (D) ବ୍ୟବହାର ଉପଯୋଗିତା

If a question measures the same objective of learning for which it is constructed, then it indicates which characteristic of the test ?

- (A) Reliability (B) Objectivity
(C) Validity (D) Usability

11. ଚୁଞ୍ଚି ଓ ବିକାଶର କେଉଁ ଅବସ୍ଥାକୁ ଚାପ ଓ ତାଡ଼ନା ଅବସ୍ଥା (period of stress and strain) କୁହାଯାଏ ?

- (A) ବାଲ୍ୟାବସ୍ଥା (B) ପ୍ରାକ୍ ବାଲ୍ୟାବସ୍ଥା
(C) କୈଶୋରାବସ୍ଥା (D) ପୌଢ଼ାବସ୍ଥା

What stage of growth and development is called as the 'period of stress and strain' ?

- (A) Childhood (B) Late-childhood
(C) Adolescence (D) Adulthood

12. ଶିଶୁର ବୌଦ୍ଧିକ ବିକାଶ ମୁଖ୍ୟତଃ ଚାରୋଟି ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଦେଇ ସଂଗଠିତ ହୋଇଥାଏ - ଏହା ଉପରେ କିଏ ପରୀକ୍ଷା କରିଥିଲେ ?

- (A) ସ୍କିନର (B) ପିଆଜେ
(C) କୋହଲବର୍ଗ (D) ରିକ୍ସନ

The intellectual development of a child takes place mainly in four stages — who propounded this theory ?

- (A) Skinner (B) Piaget
(C) Kohlberg (D) Rickson

13. ଜଣେ ଆଦର୍ଶ ଶିକ୍ଷକ ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁଟି ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ଉଚିତ ?

- (A) ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ-ଭିତ୍ତିକ ଶିକ୍ଷାଦାନ (B) କାର୍ଯ୍ୟ-ଭିତ୍ତିକ ଶିକ୍ଷାଦାନ
(C) ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ-କୈନ୍ଦ୍ରିକ ଶିକ୍ଷାଦାନ (D) ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ

Which of the following should an ideal teacher emphasize ?

- (A) Objective-based teaching (B) Activity-based teaching
(C) Pupil-centred teaching (D) All of the above

14. ମାନକୀକୃତ-ପରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରଶ୍ନ ପ୍ରସ୍ତୁତି ନିମନ୍ତେ କେଉଁ କ୍ରମଟି ଠିକ୍ ?

- (A) ବିଷୟ ଚୟନ – ଶିକ୍ଷଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଛିର କରିବା – ପ୍ରଶ୍ନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ – ପ୍ରଶ୍ନର ଗଠନ
(B) ବିଷୟ ଚୟନ – ପ୍ରଶ୍ନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ – ଶିକ୍ଷଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଛିର କରିବା – ପ୍ରଶ୍ନ ପ୍ରସ୍ତୁତି
(C) ପ୍ରଶ୍ନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ – ଶିକ୍ଷଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଛିର କରିବା – ବିଷୟ ଚୟନ – ପ୍ରଶ୍ନ ପ୍ରସ୍ତୁତି
(D) ଶିକ୍ଷଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଛିର କରିବା – ପ୍ରଶ୍ନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ – ପ୍ରଶ୍ନ ଗଠନ – ପ୍ରଶ୍ନ ବିଶ୍ଳେଷଣ

Which order is correct in the preparation of a standardised test ?

- (A) Selection of topic – Identification of objectives – Blue print preparation – Writing the questions
(B) Selection of topic – Blue print preparation – Identification of objectives – Writing the questions
(C) Preparation of Blue print – Identification of objectives – Selection of topic – Writing the questions
(D) Identification of objectives – Blue print preparation – Writing the questions – Analysis of questions

15. ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ସମୟାନୁବର୍ତ୍ତିତା ଅନୁଧ୍ୟାନ ନିମନ୍ତେ କେଉଁଟି ମୁଖ୍ୟତଃ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥାଏ ?

- (A) ଚେକ୍ ଲିଷ୍ଟ (B) ସାକ୍ଷାତକାର
(C) ରେଟିଙ୍ଗ୍ ସ୍କେଲ (D) ପ୍ରଶ୍ନଗୁଚ୍ଛ

Which of the followings is mainly used to study the punctuality of the pupils at the primary schools ?

- (A) Check-list (B) Interview
(C) Rating scale (D) Questionnaire

16. ବ୍ୟକ୍ତି-ଅଧ୍ୟୟନ ପାଇଁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଏ ?

- (A) ସାଙ୍ଗସାଥୀଙ୍କ ସହ ସଂପର୍କ (B) ପଡ଼ୋଶୀଙ୍କ ସହ ସଂପର୍କ
(C) ସହପାଠୀଙ୍କ ସହ ସଂପର୍କ (D) ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ

Which of the following data is collected for individual case-study ?

- (A) Relation with friends (B) Relation with neighbours
(C) Relation with classmates (D) All of the above

17. ଶିକ୍ଷଣ କେଉଁ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ବୁଝାଏ ?

- (A) ଆଚରଣଗତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପ୍ରକ୍ରିୟା (B) ଗୁଣାତ୍ମକ ବିକାଶ ପ୍ରକ୍ରିୟା
(C) ଅଭ୍ୟାସ ମୂଳକ ପ୍ରକ୍ରିୟା (D) ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ

Which of the following Process indicates learning ?

- (A) Process of behavioural changes (B) Process of qualitative development
(C) Process of practice (D) All of the above

18. ଶିକ୍ଷଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଭିପ୍ରେରଣାର କାର୍ଯ୍ୟ କ'ଣ ?

- (A) ଆଚରଣକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟାଭିମୁଖୀ କରିବା (B) ଆଚରଣକୁ ଶୃଙ୍ଖଳିତ କରିବା
(C) ଆଚରଣକୁ ସକ୍ରିୟ କରିବା (D) ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ

What is the role of motivation in learning ?

- (A) It makes the behaviour goal directed (B) It makes the behaviour systematic
(C) It activates the learners behaviour (D) All of the above

19. ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ କାଗଜର ବ୍ୟବହାର କ'ଣ ବୋଲି ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ । ଜଣେ ଛାତ୍ର ୧୦ ରୁ ୧୫ଟି ପ୍ରୟୋଗାତ୍ମକ ବ୍ୟବହାରର ଉଦାହରଣ ଦେଲା । ଏହା ଛାତ୍ରର କି ପ୍ରକାର ଚିନ୍ତନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ?

- (A) କେନ୍ଦ୍ରାପସାରୀ (B) କେନ୍ଦ୍ରାଭିମୁଖୀ
(C) ନିୟନ୍ତ୍ରିତ (D) କାଳ୍ପନିକ

A teacher asked the students about the uses of paper. A child gave 10 to 15 examples of the practical use of paper. This indicates what type of thought process ?

- (A) Divergent (B) Convergent
(C) Controlled (D) Imaginary

20. ନିମ୍ନ ଉକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ବିକାଶ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ ?

- (A) ବିକାଶ ଏକ ଜୀବନବ୍ୟାପୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା (B) ଶାରୀରିକ ପରିପକ୍ୱତା ହିଁ ବିକାଶ
(C) ବିକାଶ ଗୁଣାତ୍ମକ ତଥା ପରିମାଣାତ୍ମକ ଅଟେ (D) ବିକାଶ ବ୍ୟକ୍ତି-କୈନ୍ଦ୍ରିକ ଅଟେ

Which one of the following statement is not applicable for development ?

- (A) Development is a life long process
(B) Physical maturity is development
(C) Development is qualitative as well as quantitative
(D) Development is individual centred

21. ଅନଗ୍ରସର ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ କି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବା ଉଚିତ ?

- (A) ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଶ୍ରେଣୀଗୃହ (B) ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପାଠ୍ୟକ୍ରମ
(C) ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଶିକ୍ଷାଦାନ ପଦ୍ଧତି (D) ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ

What step should be taken for education of under achievers ?

- (A) Separate class-room (B) Separate curriculum
(C) Special teaching method (D) All of the above

22. "Hit the Iron when it is hot" — ଏହା କେଉଁ ଶିକ୍ଷଣ ନିୟମ ଉପରେ ଆଧାରିତ ?

- (A) ପ୍ରସ୍ତୁତି ନିୟମ (B) ଅନୁଶୀଳନ ନିୟମ
(C) ଫଳାଫଳ (D) ଉପରୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟି ନୁହେଁ

"Hit the Iron when it is hot" — on which law of learning is it based ?

- (A) Law of Readiness (B) Law of Exercise
(C) Law of Effect (D) None of the above

23. ଶିକ୍ଷାଦାନ ପଦ୍ଧତି ଦୃଷ୍ଟିରୁ କେଉଁ କ୍ରମଟି ଠିକ୍ ?

- (A) ପ୍ରସଙ୍ଗୀକରଣ — ବ୍ୟାଖ୍ୟାକରଣ — ପୂର୍ବଜ୍ଞାନ ପରୀକ୍ଷା — ମୂଲ୍ୟାୟନ
(B) ପ୍ରସଙ୍ଗୀକରଣ — ଉପସ୍ଥାପନା — ପୂର୍ବଜ୍ଞାନ ପରୀକ୍ଷା — ମୂଲ୍ୟାୟନ
(C) ପୂର୍ବଜ୍ଞାନ ପରୀକ୍ଷା — ପ୍ରସଙ୍ଗୀକରଣ — ନୂତନ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରଦାନ — ମୂଲ୍ୟାୟନ
(D) ପ୍ରସଙ୍ଗୀକରଣ — ନୂତନ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରଦାନ — ମୂଲ୍ୟାୟନ — ବ୍ୟାଖ୍ୟାକରଣ

Which sequence is correct from the point of view of teaching method ?

- (A) Presentation of the topic — Explanation — Testing of previous knowledge — Evaluation
- (B) Presentation of the topic — Introduction — Testing of previous knowledge — Evaluation
- (C) Testing of previous knowledge — Presentation of the topic — Presentation of new knowledge — Evaluation
- (D) Presentation of the topic — Presentation of new knowledge — Evaluation — Explanation

24. ପ୍ରତିଭାବାନ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ବୌଦ୍ଧିକ ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ଶିକ୍ଷକ କ'ଣ କରିବା ଉଚିତ ?

- (A) ଜିଜ୍ଞାସାମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବେ
- (B) କେନ୍ଦ୍ରୀୟସାରୀ ଚିନ୍ତନ ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ଦେବେ
- (C) ବିଶ୍ଳେଷଣାତ୍ମକ ଓ ପ୍ରୟୋଗାତ୍ମକ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବେ
- (D) ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ

What should a teacher do for the intellectual development of gifted pupils ?

- (A) Ask inquisitive questions
- (B) Opportunity for divergent thinking
- (C) Ask analytical and application type of questions
- (D) All of the above

25. ଗଠନାତ୍ମକ ମୂଲ୍ୟାୟନ ନିମନ୍ତେ କେଉଁଟିର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ନାହିଁ ?

- (A) ଗୃହ କାର୍ଯ୍ୟ
- (B) ରେଟିଂ ସ୍କେଲ
- (C) ପ୍ରଶ୍ନଗୁଚ୍ଛ
- (D) ଏକକ ପରୀକ୍ଷଣ

Which of the following is not used in formative evaluation ?

- (A) Home work
- (B) Rating scale
- (C) Questionnaire
- (D) Unit test

26. କାର୍ଯ୍ୟଭିତ୍ତିକ ଶିକ୍ଷାଦାନ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ _____

- (A) ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ସକ୍ରିୟ ରହନ୍ତି
- (B) ଶିକ୍ଷଣ ଆନନ୍ଦଦାୟକ ହୁଏ
- (C) ଶିକ୍ଷଣ ଲକ୍ଷ୍ୟାଭିମୁଖୀ ହୁଏ
- (D) ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ

In an activity based teaching _____

- (A) learners remain active
- (B) learning becomes pleasant
- (C) learning becomes purposeful
- (D) All of the above

27. ପ୍ରଥମେ କିଏ ବୁଦ୍ଧି ପରୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଦୁଇଟି ସମାନ୍ତର ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ ?

- (A) ବିନେ ଓ ସାଇମନ୍ (B) ବିନେ ଓ ଟରମାନ୍
(C) ଟରମାନ୍ ଓ ମେରିଲ୍ (D) ବିନେ ଓ ମେରିଲ୍

Who for the first time prepared two parallel tests for the measurement of intelligence ?

- (A) Binet and Simon (B) Binet and Terman
(C) Terman and Merrill (D) Binet and Merrill

28. ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଚିତ୍ରଣ (projected) ଛବି ନୁହେଁ ?

- (A) ମାନଚିତ୍ର (B) ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର
(C) ପ୍ଲାନେଲ ପଟା (D) ସ୍ଥିର ଛବି

Which one of the following is not a projected aid ?

- (A) Map (B) Film
(C) Flannel Board (D) Still picture

29. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଉଚ୍ଛିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ-କେନ୍ଦ୍ରିକ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ ?

- (A) ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀର ଶିକ୍ଷଣ ଦକ୍ଷତା ହାସଲ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଥାଏ
(B) ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷଣ-ସହାୟକ ହିସାବରେ କାମ କରିଥା'ନ୍ତି
(C) ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀର ଉପସ୍ଥିତି ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଥାଏ
(D) ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ସାମଗ୍ରିକ ବିକାଶ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଥାଏ

Which one of the following statements is not applicable for child-centred education ?

- (A) Importance is given on achieving learning skills by the pupils
(B) Teacher works as facilitator of learning
(C) Importance is given on the presence of the pupil in the class-room
(D) Importance is given on allround development of the pupil

30. କିଏ ତାଙ୍କ ଶିକ୍ଷଣ ତତ୍ତ୍ୱ ଉପସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ବିରାଡ଼ି ନେଇ ପରୀକ୍ଷା କରିଥିଲେ ?

- (A) ପାଭ୍ଲଭ୍ (B) ଥର୍ଣ୍ଡାଇକ୍
(C) ସ୍କିନର୍ (D) କୋହଲର୍

Who experimented with a cat to establish his learning theory ?

- (A) Pavlov (B) Thorndike
(C) Skinner (D) Kohler

ନିମ୍ନ ପ୍ରବନ୍ଧ ଅନୁଛେଦଟି ପାଠକରି ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନ (ନଂ ୩୧ ରୁ ୩୫ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ) ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦିଅ :

ଚରିତ୍ରର ବଳ ଅନନ୍ତ । ସେ ବଳ ପାଖେ ଅନ୍ୟ ବଳ, ବଳ ନୁହେଁ । ମନୁଷ୍ୟ ଯାହା ହେବ, ବା ଯାହା କରିବ, ସବୁ ତାହାର ଚରିତ୍ରର ଅନ୍ତର୍ଗତ । ଚରିତ୍ରରେ ଛିତି, ଚରିତ୍ରରେ ମୁକ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍ ମାନବ ଜୀବନର ସାର୍ଥକତା । ମନୁଷ୍ୟର ଆଉ କି ବଳ ଲୋଡ଼ା ? ଶରୀର ମନର ଅଧୀନ । କ୍ରିୟା ଇଚ୍ଛାର ଦାସ । ଶରୀର ବଳ, ବଳ ନୁହେଁ । ଶାରୀରିକ କର୍ମ କର୍ମ ନୁହେଁ । ସବୁ ବଳର ଆଧାର ମନରେ । କାର୍ଯ୍ୟ ହିଁ ବଳର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି । କାର୍ଯ୍ୟର କେନ୍ଦ୍ର ଇଚ୍ଛାରେ । ଇଚ୍ଛା ମନର ଏକ ବିକାଶ । ସେହି ମନର ବଳରେ ସେହି ଇଚ୍ଛାର ପ୍ରଭାବରେ ସାଂଘାତିକ ଆଘାତ ପାଇ ମଧ୍ୟ ସୈନିକ ଜାଣି ନ ପାରି ଅନନ୍ତ ଉତ୍ସାହରେ ଯୁଦ୍ଧରେ ମାତି ରହିଥାଏ । ଯୋଗୀମାନେ ମଧ୍ୟ ସେହି ମନକୁ ଅଧୀନ କରିଥାନ୍ତି ବୋଲି ଶରୀରରେ ଉପଦ୍ରବ ହେଲେ ଜାଣି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ତୁମ୍ଭେ ଜାଣିଥିବ, ବେଳେ ବେଳେ ଗଭୀର ଭାବରେ ଚିନ୍ତା କଲାବେଳେ, ଅମିତ ମନୋନିବେଶ ସହିତ ଅଳ୍ପ କଷିଲାବେଳେ, ଚିମୁଟି ଦେଲେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଜଣାପଡ଼େ ନାହିଁ । ଶରୀର ମନର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧୀନ ଓ ଦାସ । ଅଭ୍ୟାସରେ ଚରିତ୍ର ବଳରେ ତାହା ସମ୍ୟକ୍‌ରୂପେ ସିଦ୍ଧ କରି ନେବାକୁ ହୁଏ । ଚରିତ୍ର ଗଠିତ ହେଲେ ଏଥିରେ ଆଉ ଆୟାସ ବା ଅସୁବିଧା ରହେ ନାହିଁ ।

31. ଯୋଗୀମାନେ ଶରୀରରେ ଉପଦ୍ରବ ଜାଣିପାରନ୍ତି ନାହିଁ, କାରଣ —

- (A) ସବୁବେଳେ ତପସ୍ୟା କରୁଥିବା ହେତୁ (B) ଶାରୀରିକ କର୍ମ କରୁ ନ ଥିବା ହେତୁ
(C) ସେମାନଙ୍କର ଚରିତ୍ର ଉତ୍ତମ ହୋଇଥିବା ହେତୁ (D) ସେମାନେ ମନକୁ ନିଜ ଆୟତ୍ତରେ ରଖିଥିବା ହେତୁ

32. ଏହି ଅନୁଛେଦଟିରେ ‘ଇଚ୍ଛା’ ସମ୍ପର୍କରେ କ’ଣ କୁହାଯାଇ ନାହିଁ ?

- (A) କାର୍ଯ୍ୟର କେନ୍ଦ୍ର (B) ମନର ବିକାଶ
(C) କ୍ରିୟାର ଦାସ (D) କ୍ରିୟାକୁ ଦାସ କରିବା

33. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟିକୁ ଅଭ୍ୟାସରେ, ଚରିତ୍ର ବଳରେ ସମ୍ୟକ୍‌ରୂପେ ସିଦ୍ଧ କରିନେବାକୁ ହୁଏ ?

- (A) ମନକୁ ଶରୀରର ଅଧୀନ (B) ଶରୀରକୁ ମନର ଅଧୀନ
(C) ଇଚ୍ଛାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମୁକ୍ତି (D) ଶାରୀରିକ ବଳକୁ କର୍ମରେ ରୂପାନ୍ତରିତ କରିବା

34. ଅଳ୍ପ କଷିଲାବେଳେ ଚିମୁଟି ଦେଲେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଜଣା ପଡ଼େନାହିଁ, କାରଣ —

- (A) ଏକମନ ହୋଇ ଅଳ୍ପ କଷ୍ଟ ଥିବାରୁ (B) ଇଚ୍ଛା ଦ୍ଵାରା ଚାଳିତ ହୋଇ କର୍ମ କରୁଥିବାରୁ
(C) ଅଳ୍ପ କଷିବାରେ ଜୀବନର ସାର୍ଥକତା ଥିବାରୁ (D) ମନର ବିକାଶ ଘଟିଥିବାରୁ

35. ଏହି ଅନୁଛେଦଟିରେ ‘ଆୟାସ’ ଶବ୍ଦଟି କେଉଁ ଅର୍ଥରେ ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇଛି ?

- (A) ଯତ୍ନ (B) ଶ୍ରମ
(C) ଚେଷ୍ଟା (D) କ୍ଳାନ୍ତି

କବିତାଟି ପାଠ କରି ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନ (ନଂ ୩୬ ରୁ ୪୦) ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦିଅ :

ମନଯାର ବ୍ୟସ୍ତସଦା ପରସ୍ତ ହରଣେ

ଧନଯାର ବିଦଳିତ ଗଣିକା ଚରଣେ

ଜୀବନ ଯା ଲକ୍ଷଲକ୍ଷ ଲୋକଙ୍କର ଭାର

ତା'କୁ ମଧ୍ୟ ବୋଲିଥାନ୍ତି ଧର୍ମ ଅବତାର ।

ବିଦ୍ୟା ଯାର ମୋଡୁଥାଏ ଧର୍ମନୀତି ମୁଣ୍ଡ

ବୁଦ୍ଧି ଯାର କରୁଥାଏ ଶତସତ୍ୟ ଗୁଣ୍ଡ

ଧନେ କ୍ରୀତ ହେଉଥାଏ ଯାହାର ବିଚାର

ତା'କୁ ମଧ୍ୟ ବୋଲିଥାନ୍ତି ଧର୍ମ ଅବତାର ।

ସୁବର୍ଣ୍ଣ ହରଣ କରି ତାମ୍ବ କରେ ଦାନ

ଧନେ କରିଥାଏ ପ୍ରଭୁ ସନ୍ତୋଷ ବିଧାନ

ଭାଙ୍ଗିବାକୁ ଦୋଷଦିଏ ନାନା ଉପହାର

ତା'କୁ ମଧ୍ୟ ବୋଲିଥାନ୍ତି ଧର୍ମ ଅବତାର ।

ଭ୍ରମଣ ଖରଚ ପାଇଁ ପାଉଥାଏ ଭତା

ଖାଇଥାଏ ମୋଡ଼ି ଏଣେ ଦରିଦ୍ରର ମଥା

କରୁଥାଏ କ୍ଷମତାର ଅପବ୍ୟବହାର

ତା'କୁ ମଧ୍ୟ ବୋଲିଥାନ୍ତି ଧର୍ମ ଅବତାର ।

ବହିର୍ଗତ ହୋଇଥାଏ ଘରୁ ଶୂନ୍ୟ କରେ

ଶଗଡ଼ ଶଗଡ଼ ଦ୍ରବ୍ୟ ଆଣି ଘରେ ଭରେ

ସେହି ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ପୁଣି ଦେଖାଏ ବଜାର

ତା'କୁ ମଧ୍ୟ ବୋଲିଥାନ୍ତି ଧର୍ମ ଅବତାର ।

36. ଧର୍ମନୀତି କାହାଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହେବାକଥା କବି କହିଛନ୍ତି ?

(A) ଧନ

(B) ବୁଦ୍ଧି

(C) ବିଦ୍ୟା

(D) କୌଣସି ଚି ହୁଏ

37. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି “ଜୀବନ ଯା ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଲୋକଙ୍କର ଭାର” ପଂକ୍ତିଟିର ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଛି ?

(A) ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଲୋକ ଯାହାଉପରେ ନିର୍ଭର କରନ୍ତି

(B) ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଯାହାର ଜୀବନ ଭାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥାଏ

(C) ଯାହାକୁ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଲୋକେ ଦୀର୍ଘଦିନ ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥାନ୍ତି

(D) ଯିଏ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଲୋକଙ୍କର ଜୀବନ ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥାଏ

38. ଶଂସିତ କବିତାଟି ପଢ଼ାଇବା ଦ୍ଵାରା କେଉଁ ବିଶେଷ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଟି ସାଧିତ ହେବ ବାଛି :
- (A) ପ୍ରତ୍ୟହ ସମାଜରେ ଦୁର୍ନୀତି କରୁଥିବା ଲୋକଙ୍କ ସଂପର୍କରେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସଚେତନ କରାଇବା
 (B) ଯିଏ ଧନ-ଉପହାର ଦିଏ ତା' ସଂପର୍କରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଜଣାଇବା
 (C) କ୍ଷମତାର ସଦୁପଯୋଗ କରିବାପାଇଁ ପରାମର୍ଶ ଦେବା
 (D) ଧର୍ମାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ସମାଜରେ ଉପଯୁକ୍ତ ସମ୍ମାନ ଦେବା
39. ନିମ୍ନ ବର୍ଣ୍ଣିତ କେଉଁ ଉପାୟଟି ଦୁର୍ନୀତିଗ୍ରସ୍ତ ଲୋକଟି ଆପଣେଇ ନଥାଏ ?
- (A) ଧନଦ୍ଵାରା ଅନ୍ୟକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବା
 (B) ଦୋଷତୁଟି ଲୁଚାଇବାକୁ ଉପହାର ଦେବା
 (C) ମୂଲ୍ୟବାନ ବସ୍ତୁ ରଖି ଅପେକ୍ଷାକୃତ ସ୍ଵଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟ ବସ୍ତୁ ପ୍ରଦାନ କରିବା
 (D) ପ୍ରକୃତ ସତ୍ୟକୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା
40. ଉକ୍ତ କବିତାଟି ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ ଶ୍ରେଣୀର ଅନ୍ତର୍ଗତ ?
- (A) ପ୍ରଶସ୍ତିମୂଳକ ଗୀତିକବିତା (Ode) (B) ଶୋକ ଗୀତିକା (Elegy)
 (C) ଚାରଣ ଗୀତିକା (Ballad) (D) ବ୍ୟଙ୍ଗାତ୍ମକ (Satire)
41. ସର୍ଜନାତ୍ମକ ଲିଖନ ପାଇଁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବିତ କାର୍ଯ୍ୟମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଭିନ୍ନ ?
- (A) ଚିତ୍ର ଦେଖି ଗପ ଲେଖିବା
 (B) ଅନୁଲେଖଦର୍ଶିଏ ପଢ଼ି ସଂକ୍ଷେପରେ ଗୋଟିଏ ଦୁଇଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବା
 (C) କେତୋଟି ଅସମ୍ପର୍କିତ ଶବ୍ଦମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଅନୁଲେଖଦର୍ଶିଏ ଲେଖିବା
 (D) କୌଣସି ଏକ ନାମକରଣକୁ ନେଇ ଗଳ୍ପ/କବିତା ଲେଖିବା
42. ଲିଖନ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ପାଇଁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟିକୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରାଥମିକତା ଦେବା ଉଚିତ ?
- (A) ବର୍ଣ୍ଣାଶୁଦ୍ଧିକୁ ଗୁରୁତ୍ଵ ଦେବା ଉଚିତ
 (B) ବାକ୍ୟର ଶୁଦ୍ଧତା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ଵ ଦେବା ଉଚିତ
 (C) ବ୍ୟାକରଣଗତ ଦୋଷତୁଟିକୁ ସୁଧାରିବା
 (D) ଭାବର ସ୍ପଷ୍ଟତାପ୍ରକାଶ ଓ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତତା ବାକ୍ୟ-ବାକ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟ ରକ୍ଷାକରି ଲେଖିବାରେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା
43. “ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ତିନୋଟି ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ଲେଖି ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କର ।” ଏହା କେଉଁ ପ୍ରକାର ପ୍ରଶ୍ନ ?
- (A) ପୁନଃସଞ୍ଚୀକରଣ (B) ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତରମୂଳକ
 (C) ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଉତ୍ତରମୂଳକ (D) ସତ୍ୟାସତ୍ୟ
44. ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରଚଳିତ ଧାରାରେ ମୂଲ୍ୟାୟନ _____ ପ୍ରକାରର ହୋଇଥାଏ ।
- (A) ୨ (ଦୁଇ) (B) ୩ (ତିନି)
 (C) ୪ (ଚାରି) (D) ୫ (ପାଞ୍ଚ)

45. ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପ୍ରାଚୀରପତ୍ର (Wall magazine) ପ୍ରକାଶ କରାଇବା ଦ୍ଵାରା ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନଙ୍କର :
 (A) ଲିଖନ ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧିପାଇବ (B) ବର୍ଣ୍ଣାଶୁଦ୍ଧି ଦୂରୀଭୂତ ହେବ
 (C) ସର୍ଜନାତ୍ମକ ଦିଗଟି ବିକସିତ ହେବ (D) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ବିଦ୍ୟାନ୍ତରାଗୀ ହେବେ
46. ମୂଲ୍ୟାୟନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ‘ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ’ ଟି ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁ ଧାରାର ଅନ୍ତର୍ଗତ ?
 (A) ଲିଖିତ (B) ସାକ୍ଷାତକାର
 (C) ମୌଖିକ (D) କୌଣସିଟି ନୁହେଁ
47. କେଉଁଟି ସାମଗ୍ରିକ ମୂଲ୍ୟାୟନ (Summative Evaluation) ନୁହେଁ ?
 (A) ଜ୍ଞାନାତ୍ମକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ (Knowledge based objective)
 (B) ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିମୂଳକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ (Expression based objective)
 (C) ବୋଧାତ୍ମକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ (Understanding based objective)
 (D) ପ୍ରବଣତା ପରୀକ୍ଷଣ (Proficiency test)
48. ମାତୃଭୂମି ମାତୃଭାଷାରେ ମମତା ଯାହୁଦେ ଜନମି ନାହିଁ
 ତାକୁ ଯଦି ଜ୍ଞାନୀ ଗଣରେ ଗଣିବା ଅଜ୍ଞାନ ରହିବେ କାହିଁ !
 ଉପରୋକ୍ତ କବିତା ପଂକ୍ତିଟିର ରଚୟିତା —
 (A) କବିବର ରାଧାନାଥ ରାୟ (B) ଭକ୍ତକବି ମଧୁସୂଦନ ରାଓ
 (C) କୁଳବୃଦ୍ଧ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ (D) ସ୍ଵଭାବକବି ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର
49. ଔପନ୍ୟାସିକ ଗୋପୀନାଥ ମହାନ୍ତି ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁ ପୁସ୍ତକ ପାଇଁ ଜ୍ଞାନପୀଠ ପୁରସ୍କାର ପାଇଥିଲେ ?
 (A) ସୋପାନଙ୍ଗୁଡ଼ା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗଳ୍ପ (B) ଦାନାପାଣି
 (C) ମାଟିମଟାଳ (D) ପରଜା
50. “ସକଳ ରତ୍ନଙ୍କର ସାର
 ଶସ୍ୟ-ସମ୍ପଦ ମଞ୍ଚପୁର”
 କବିତାଂଶଟିରେ ‘ମଞ୍ଚପୁର’ ଶବ୍ଦଟିର ଅର୍ଥ -
 (A) ସ୍ଵର୍ଗପୁର (B) ମର୍ତ୍ତ୍ୟପୁର
 (C) ପାତାଳପୁର (D) ଶସ୍ୟ ଜଗିବା ପାଇଁ ନିର୍ମିତ ମଞ୍ଚା
51. କେଉଁଟି ଉତ୍ତମ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର ଲକ୍ଷଣ ନୁହେଁ ?
 (A) ଶିଶୁ କୈନ୍ଦ୍ରିକତା (B) ମୂଲ୍ୟବୋଧର ପ୍ରତିଫଳନ
 (C) ଜାତୀୟ ଲକ୍ଷ୍ୟର ପ୍ରତିଫଳନ (D) ବ୍ୟବସାୟମୁଖୀନତା
52. ରାମ ପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତି ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ ପତ୍ରିକାର ସଂପାଦକ ଥିଲେ ?
 (A) ଝଙ୍କାର (B) ଉତ୍କଳଦୀପିକା
 (C) ଶିଶୁଲେଖା (D) ନବରବି

53. “ମୁକ୍ତିଯୋଦ୍ଧା ଜୟୀ ରାଜଗୁରୁ” ପ୍ରସଂଗଟି ପଢ଼ାଇବାର ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ ବିଶେଷ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଟି ସାଧିତ ହେବ ?
- (A) ଓଡ଼ିଶାର ବୀରମାନଙ୍କର କାହାଣୀ ଶୁଣିବେ
(B) ଭାରତୀୟ ମୁକ୍ତିଯୋଦ୍ଧା ଜୟୀ ରାଜଗୁରୁଙ୍କ ଅପୂର୍ବ ତ୍ୟାଗ ଓ ସାହସିକତା ସଂପର୍କରେ ଜାଣିବେ
(C) ଖୋର୍ଦ୍ଧା ବିଷୟରେ ଜ୍ଞାନାର୍ଜନ କରିବେ
(D) ଇଂରେଜମାନଙ୍କ ଅତ୍ୟାଚାରକୁ ସ୍ମରଣକୁ ଆଣିବେ
54. ତୁମ ଅପେକ୍ଷା ସେ ଯଥେଷ୍ଟ ଆଗୁଆ ।
ବାକ୍ୟଟିରେ ଅପେକ୍ଷା ଶବ୍ଦଟି _____ ସୂଚକ ଅବ୍ୟୟ ।
- (A) ବିଭକ୍ତି (B) ପଦାନୁୟମ
(C) ସମୋଧନ (D) ବୀପ୍ସାର୍ଥକ
55. ଉତ୍ପତ୍ତି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଆମ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ _____ ପ୍ରକାର ପ୍ରାଥମିକ ଧାତୁ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥାଏ ।
- (A) ୨ (ଦୁଇ) (B) ୪ (ଚାରି)
(C) ୬ (ଛଅ) (D) ୮ (ଆଠ)
56. ‘ଛୋଟ ମୋର ଗାଁଟି’ କବିତାଟି ପଢ଼ାଇବାର ସାମାନ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କିଏ ହୋଇପାରେ ?
- (A) କବିତାରୁ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧି (B) ‘ସଠିଘର’ ଭଳି ଶବ୍ଦମାନଙ୍କୁ ଜାଣିବା
(C) ଯେତେଦୂରରେ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଗାଁକୁ ପ୍ରଣାମ କରିବା (D) ଆଲୋକ ଓ ଅନ୍ଧକାର ମଧ୍ୟରେ ତୁଳନାତ୍ମକ ଚିତ୍ର ଆଙ୍କିବା
57. “ସମ୍ଭାବପତ୍ର ଗଣତନ୍ତ୍ରର ଚତୁର୍ଥ ସ୍ତମ୍ଭ” । ଏହି ବାକ୍ୟରେ (ଚତୁର୍ଥ) ଶବ୍ଦଟି _____ ବାଚକ ବିଶେଷଣ ।
- (A) ସଂଖ୍ୟା (B) ପରିମାଣ
(C) ପୂରଣ (D) ତୁଳନାତ୍ମକ
58. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ‘ସମୂହ’ ଅର୍ଥକୁ ପ୍ରକାଶ କରୁନାହିଁ ?
- (A) ରାଜି (B) ଆବଳୀ
(C) ପୁଞ୍ଜ (D) କୁଞ୍ଜ
59. ହସ୍ତାକ୍ଷର ଲିଖନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କ’ଣ ?
- (A) ନିର୍ଭୁଲ ଲେଖିବା (B) ନିର୍ଭୁଲ, ଯଥାସମ୍ଭବ ଗୋଲ ଓ ସୁନ୍ଦର କରି ଲେଖିବା
(C) ନିଜେ ପଢ଼ି ପାରୁଥିବା ଭଳି ଲେଖିବା (D) ଗାର ଉପରେ ଲେଖିବା ଅଭ୍ୟାସ ଜାରି ରଖିବା
60. ଦୁଇଟି ସ୍ତମ୍ଭ ବା ବିଭାଗରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଶବ୍ଦପୁଞ୍ଜ ମଧ୍ୟରେ ସଂପର୍କ ସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଟି ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ ବିଭାଗ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ?
- (A) ସତ୍ୟାସତ୍ୟ (B) ମେଳକ
(C) ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ (D) ବର୍ଗୀକରଣ

নিম্নে প্রদত্ত অনুচ্ছেদটি পাঠ করিয়া নিম্নলিখিত প্রশ্নগুলির (31 হইতে 35) উত্তর দাও :

সুপ্রাচীনকালেই জ্ঞানচর্চার ফলে সাহিত্য রচিত হইয়াছিল, কিন্তু লিপির আবিষ্কার না হওয়ায় উহা লিখিত ছিল না। ‘বেদ’ পৃথিবীর প্রাচীনতম সাহিত্য। প্রথমে বেদ মুখে মুখে প্রচলিত ছিল। এইজন্য বেদের অপরাধ নাম শ্রুতি। ইহার এক-এক অংশ আর্যদের এক-এক বংশীয়দিগকে কণ্ঠস্থ করিয়া রক্ষা করিতে হইত। যাহাতে কোন প্রকার বিকৃতি বা ভুল না হয়, সেজন্য শ্লোক সংখ্যা, ছন্দের নাম, রচয়িতা ঋষির নাম ইত্যাদিও কণ্ঠস্থ থাকিত। এইভাবে পুরুষানুক্রমে শ্রুতিধর পুরুষদের দ্বারা এই বিদ্যা সুরক্ষিত হইয়াছিল বলিয়া ইহা পরবর্তীকালে অবিকৃতভাবে লিখিত হইতে পারিয়াছে। লিপি আবিষ্কারের পরে গ্রন্থ লিখিত হয়। প্রাচীন মিশরে চিত্রলিপি ও ব্যাবিলোনিয়ায় কীলক লিপি প্রচলিত ছিল এবং সেখানে পোড়া মাটিতে লেখার নিদর্শন পাওয়া গিয়াছে। আমাদের দেশে প্রাচীন কালে তালপাতায় ও ভুর্জপত্রে (ভুর্জবৃক্ষের বৃক্ষলে) গ্রন্থ লিখিত হইত। অনেক দেশে পাথরের ফলকে, চামড়া ও কাঠের উপরে পুঁথি লেখা হইত। মধ্যযুগে তুলট কাগজের আবিষ্কার হওয়ায় গ্রন্থ তুলট কাগজে লেখা আরম্ভ হয়।

31. সুপ্রাচীন কালেই জ্ঞানচর্চার ফলে সাহিত্য রচিত হইলেও তাহা লিখিত ছিল না কেন ?
 (A) তখন কালির আবিষ্কার হয় নাই (B) তখন লিপির আবিষ্কার হয় নাই
 (C) তখন কাগজের আবিষ্কার হয় নাই (D) তখন চামড়ার উপরে লেখার রীতি প্রচলিত হয় নাই
32. পৃথিবীর প্রাচীনতম সাহিত্য কোন্টি ?
 (A) গিল্গামেস (B) ইলিয়াদ্
 (C) বেদ (D) চর্যাপদ
33. আর্যরা বেদ কণ্ঠস্থ করিত কেন ?
 (A) পুরুষানুক্রমে বেদকে অবিকৃত রাখিবার জন্য (B) তাহা সুন্দরভাবে গান করিবার জন্য
 (C) যজ্ঞাদি অনুষ্ঠানে বেদের শ্লোক পাঠ করিবার জন্য (D) লিপি আবিষ্কার ত্বরান্বিত করিবার জন্য
34. ‘চিত্রলিপি’ কোন্ প্রাচীন দেশে প্রচলিত ছিল ?
 (A) রোম (B) মিশর
 (C) মেসোপটামিয়া (D) চীন
35. কোন্ প্রাচীন দেশে ‘কীলক’ লিপি প্রচলিত ছিল ?
 (A) মহেনজোদারো (B) ব্যাবিলোনিয়া
 (C) মিশর (D) রোম

নিম্নলিখিত পদ্যাংশটি পাঠ করিয়া নীচের প্রশ্নগুলির (36 হইতে 40) উত্তর দাও :

দুর্ভিক্ষ শ্রাবস্তীপুরে যবে
জাগিয়া উঠিল হাহারবে
বুদ্ধ নিজ ভক্তগণে শুধালেন জনে জনে,
ক্ষুধিতেরে অন্নদান সেবা
তোমরা লইবে বল কেবা ?
শুনি তাহা রত্নাকর শেঠ
করিয়া রহিল মাথা হেঁট
কহিল সে কর জুড়ি ‘ক্ষুধার্ত বিশাল পুরী,
এর ক্ষুধা মিটাইব আমি
এমন ক্ষমতা নাই স্বামী’
কহিল সামন্ত জয়সেন
‘যে আদেশ প্রভু করিছেন
তাহা লইতাম শিরে যদি মোর বুক চিরে
রক্ত দিলে হ’ত কোন কাজ —
মোর ঘরে অন্ন কোথা আজ !’
নিঃশ্বাসিয়া কহে ধর্মপাল,
‘কি কব, এমন দন্ধ ভাল —
আমার সোনার খেত শুষিছে অজন্মা-প্রেত
রাজকর জোগানো কঠিন ।
হয়েছি অক্ষম দীনহীন ।’
রহে সবে মুখে মুখে চাহি,
কাহারো উত্তর কিছু নাহি ।
নির্বাক সে সভাঘরে ব্যথিত নগরী-’পরে
বুদ্ধের করুণ আঁখি দুটি,
সঙ্ক্যাতারা সম রহে ফুটি ।
তখন উঠিল ধীরে ধীরে
রক্তভাল লাজনম্র শিরে

বেদনায় অশ্রুপ্লুতা

“ভিক্ষুণীর অধম সুপ্রিয়া,
তব আঙা লইল বহিয়া ।

আমার সম্ভান তারা,

নগরীতে অল্প বিলাবার
আমি আজ লইলাম ভার ।”

বিস্ময় মানিল সবে শুনি—
‘ভিক্ষুকন্যা তুমি যে ভিক্ষুণী,

লাইলে মস্তক পাতি

এ-হেন কঠিন গুরু কাজ ?
কী আছে তোমার কহো আজ ।’

কহিল সে নমি সবা-কাছে,
‘শুধু এই ভিক্ষা পাত্র আছে ।

অঙ্কম সবার চেয়ে,

তাই তোমাদের পাব দয়া —
প্রভু-আঞ্জা হইবে বিজয়া ।

আমার ভাণ্ডার আছে ভ'রে
তোমা-সবাকার ঘরে ঘরে ।

এ পাত্র অক্ষয় হবে,

ভিক্ষা অন্তে বাঁচাব বসুধা —
মিটাইব দুৰ্ভিক্ষের ক্ষুধা ।’

(A) বৈশালীতে

(B) কোশলে

(C) শ্রাবস্তীপুরে

(D) কপিলাবস্তুতে

(A) প্রতিবেশী রাজাদের

(B) সমবেত শিষ্যদের

(C) অনুচরদের

(D) ধনী নাগরিকদের

38. ইহার উত্তরে উপস্থিত মুখ্য ভক্তেরা কি করিলেন ?
 (A) নিজেদের অক্ষমতা প্রকাশ করিলেন (B) নীরব রহিলেন
 (C) মাথা নাড়িলেন (D) দীর্ঘশ্বাস ছাড়িলেন
39. ইহাতে বুদ্ধের ব্যথিত করুণ চাহনি দেখিয়া কে তাঁহার পায়ের ধূলা লইয়া নিজে এই গুরুভার মাথা পাতিয়া নিল ?
 (A) মল্লিকা (B) আনন্দ
 (C) অনাথপিণ্ড (D) সুপ্রিয়া
40. কিভাবে সে দুর্ভিক্ষের ক্ষুধা মিটাইবার কঠিন দায়িত্ব পালন করিবে ?
 (A) ঘরে ঘরে ভিক্ষা চাহিয়া (B) মজুর খাটিয়া
 (C) ধার করিয়া (D) বুদ্ধের কৃপা লাভ করিয়া

নিম্নলিখিত প্রশ্নগুলির (41 হইতে 50) ঠিক উত্তর দাও :

41. সঠিক বানানটি নির্দেশ কর :
 (A) পৃথিবি (B) পৃথিবী
 (C) পৃথীবি (D) পৃথীবী
42. ‘এহেন’ শব্দের গদ্যরূপ কোন্টি ?
 (A) এমন (B) এখন
 (C) ইহা (D) এইজন্য
43. অবিশ্রান্ত বৃষ্টি পড়িতেছে ।
 কোনটি ‘অবিশ্রান্ত’ শব্দের অর্থ নয় ?
 (A) অনবরত (B) অবিরত
 (C) বিশ্রামহীন (D) অনুরত
44. ‘গঙ্গা’ শব্দের পদ পরিবর্তন করিলে কি হইবে ?
 (A) গঙ্গোত্রী (B) গাঙ
 (C) গাঙ্গেয় (D) গাঙ্গী
45. ‘বর্ণাশ্রম’ শব্দটির সন্ধি বিচ্ছেদ করিলে কোন্টি ঠিক হইবে ?
 (A) বর্ণা + শ্রম (B) বর্ণা + আশ্রম
 (C) বর্ণ + আশ্রম (D) বর্ণ + শ্রম

46. 'সরল' শব্দের লিঙ্গ পরিবর্তনে সঠিক শব্দ কোন্টি ?
 (A) সরলী (B) সরলা
 (C) সরলিকা (D) সরলিনী
47. নিম্নলিখিত জোড়া শব্দগুলির মধ্যে কোন্টি আলাদা ?
 (A) চালাক-চতুর (B) ব্যবসা-বাণিজ্য
 (C) লাভ-লোকসান (D) জাঁক-জমক
48. 'কন্যা' শব্দের একার্থক শব্দ দেওয়া হইল। কোন্টি ঠিক নয় ?
 (A) মেয়ে (B) দুহিতা
 (C) তনয়া (D) প্রভা
49. 'লোভী' শব্দের বিপরীতার্থক শব্দ কোন্টি ?
 (A) নির্লোভ (B) নির্লোভী
 (C) অলোভী (D) প্রলুব্ধ
50. রাজা স্বহস্তে ভাণ্ডার হইতে দরিদ্রকে ধন দিতেছেন। এই বাক্যে রেখাঙ্কিত শব্দটি কি কারক ?
 (A) কর্ম কারক (B) সম্প্রদান কারক
 (C) করণ কারক (D) অপাদান কারক

শিক্ষা বিজ্ঞান

নিম্নলিখিত প্রশ্নগুলির (51 হইতে 60) জন্য চারিটি করিয়া সম্ভাব্য উত্তর দেওয়া আছে। ঠিক উত্তরটি বাছ।

51. শিক্ষাদান ও শিক্ষণ প্রক্রিয়ার কেন্দ্রবিন্দু কোন্টি ?
 (A) পাঠ্যপুস্তক (B) শিক্ষক
 (C) ছাত্র (D) পাঠ্যক্রম
52. নিম্নোক্ত কোন্টি শিশুর মনে শিক্ষা গ্রহণ করিবার জন্য আগ্রহ সৃষ্টি করে না ?
 (A) নিজের ইচ্ছার প্রাধান্য (B) পরীক্ষার তাড়না
 (C) যে বিষয় শিশুকে সক্রিয় করিতে পারে (D) যে বিষয়ে শিশুর আগ্রহ বেশী থাকে
53. শ্রেণী গৃহে শিক্ষাদানের জন্য বিভিন্ন উপকরণের মধ্যে কোন্টি প্রধান ও গুরুত্বপূর্ণ ?
 (A) দৃশ্য উপকরণ (B) শ্রাব্য উপকরণ
 (C) ব্ল্যাকবোর্ড (D) পাঠ্যপুস্তক

54. পদ্য শিক্ষাদানের লক্ষ্য কি ?
- (A) পদ্যের ভাবানুবোধ উপভোগ করা (B) মুখস্থ করিয়া পদ্যটি মনে রাখা
(C) শব্দগুলির অর্থ প্রকাশ করা (D) বিষয়বস্তুর সারাংশ মনে রাখা
55. মূল্যায়ন বলিতে কি বুঝা ? কোন্টি ঠিক ?
- (A) সাধারণ পরীক্ষা
(B) শিক্ষার্থীর সফলতা পরীক্ষা
(C) শিক্ষার্থীর আচরণ, দক্ষতা, বোধশক্তি এবং জ্ঞান পরীক্ষা
(D) শিক্ষা সামগ্রীর উন্নতিসাধন
56. বিদ্যালয়ে শিক্ষকের বক্তব্য ও দায়িত্ব নীচে দেওয়া হল । কোনটি ঠিক নয় ?
- (A) পাঠ্য যোজনা প্রস্তুতি
(B) ছাত্রছাত্রীদের কার্যের সঠিক মূল্যায়ন ও শিক্ষক এবং অভিভাবকের মধ্যে সহযোগ
(C) পাঠ্যক্রম অন্তর্ভুক্ত ও বহির্ভুক্ত কার্যে শিক্ষকের নির্দেশনা
(D) বিদ্যালয়ের সহিত পারিপার্শ্বিক অঞ্চলবাসী ও জনসাধারণের সম্পর্ক না রাখা
57. পাঠ্যক্রম প্রস্তুতির জন্য নিম্নোক্ত কোন্টি বিচার্য্য নহে ?
- (A) শিক্ষার্থীর আবশ্যিকতা (B) অভিভাবকদের মতামত
(C) সামাজিক মূল্যবোধ (D) বিশেষজ্ঞদের মত
58. স্মরণক্রিয়ায় নিম্নোক্ত কোন্ প্রক্রিয়া সন্নিহিত নহে ?
- (A) শিক্ষণ (B) ধারণ
(C) পুনরাবৃত্তিকরণ (D) আবৃত্তিকরণ
59. ব্যাকরণ শিক্ষাদান নিমিত্ত কোন্ প্রণালীটি সর্বোত্তম ?
- (A) পুস্তকে দেওয়া সূত্রগুলি বুঝাইবে
(B) সূত্রগুলি মুখস্থ করিবে
(C) উদাহরণ ও বিশ্লেষণের মাধ্যমে সূত্রে উপনীত হইবে
(D) সূত্র হইতে আরম্ভ করিয়া উদাহরণে উপনীত হইবে
60. মৌখিক রচনার দৃষ্টান্তগুলি দেওয়া হইল । কোনটি আবশ্যিক নহে ?
- (A) কথোপকথন (B) গল্পকথন ও আলোচনা
(C) তর্কসভা (D) পুস্তক পঠন

निम्नलिखित अनुच्छेद को पढ़कर 31 से 33 तक के प्रश्नों के उत्तर दीजिए :

आज से हजारों वर्ष पहले, मनुष्य ने निश्चय किया था कि वह दरिद्रता की अवस्था में नहीं रहेगा, वह सामाजिक रूप में समृद्ध होगा। एक व्यक्ति नहीं एक परिवार नहीं, बल्कि समूचा मानव-समाज समृद्धि चाहता है, अदारिद्र्य चाहता है, अमंगल का अन्त चाहता है। उल्लास और उमंग चाहता है। दीपावली का उत्सव उसी सामाजिक मंगलेच्छा का दृश्यमान मूर्तरूप है। समूचा समाज आज दरिद्रता के अभिशाप से मुक्ति चाहता है, अभाव के शिकंजे से छूटना चाहता है। दीवाली उसके इस संकल्प की जलती हुई दीपशिखा है। राजवंश आए और गए, बड़े-बड़े समृद्धशाली नगर बने और बिगड़े, किन्तु मनुष्य की वह चिरप्रार्थित आकांक्षा पूरी नहीं हुई। आज भी वह लक्ष्मीजी की पूजा कर रहा है। परन्तु पूजा करता है, दरिद्रता की पीठ पर बैठकर। आज भी वह महाकालिका की पूजा करता है, आतंक और भय से कम्पित हृदय लेकर। कब यह पूजा सफल होगी? क्या कभी मनुष्य की स्वाभाविक मंगलेच्छा पूरी होगी?

31. आज से हजारों वर्ष पहले मानव-समाज किससे मुक्ति पाने के लिए निश्चय किया था ?
 (A) पिछड़ापन (B) शठता
 (C) गरीबी (D) क्षुधा
32. आज भी मनुष्य की कौन-सी चिरप्रार्थित आकांक्षा पूरी नहीं हुई है ?
 (A) प्रत्येक मनुष्य सहनशील हो (B) मनुष्य मनुष्य में भेदभाव न रहे
 (C) मनुष्य अभाव के शिकंजे से दूर रहे (D) प्रत्येक मनुष्य के अन्दर आत्मज्ञान पैदा हो
33. दीवाली के दिन मनुष्य आतंक और भय से कम्पित हृदय लेकर किसकी पूजा करता है ?
 (A) लक्ष्मी (B) महाकालिका
 (C) महासरस्वती (D) माहेश्वरी

निम्नलिखित कविता को पढ़कर 34 से 36 तक के प्रश्नों के उत्तर दीजिए :

अब न गहरी नींद में तुम सो सकोगे,
 गीत गाकर मैं जगाने आ रहा हूँ।
 अतल अस्ताचल तुम्हें जाने न दूँगा,
 अरुणा उदयाचल सजाने आ रहा हूँ ॥

कल्पना में आज तक उड़ते रहे तुम,
 साधना से सिहरकर मुड़ते रहे तुम।
 अब तुम्हें आकाश में उड़ने न दूँगा।
 आज धरती पर बसाने आ रहा हूँ ॥

सुख नहीं यह, नींद में सपने सँजोना,
 दुःख नहीं यह शीश पर गुरु भार ढोना ।
 शूल तुम जिसको समझते थे अभी तक
 फूल मैं उसको बनाने आ रहा हूँ ॥

34. कवि इस कविता में गीत गाकर क्या करने आया है ?
 (A) सन्देश देने (B) बात कहने
 (C) जगाने (D) भरोसा देने
35. कल्पना में आज तक उड़ते रहे तुम । इस पंक्ति में कवि कहते हैं कि :
 (A) मनुष्य आज तक आसमान में उड़ता ही रहा (B) मनुष्य आज तक कल्पना में ही डूबे हुए था
 (C) मनुष्य अपना एक अलग रूप बनाया था (D) मनुष्य कोई काम नहीं करता था
36. दुःख नहीं यह, शीश पर गुरु भार ढोना । इसका अर्थ यह है कि :
 (A) हम दुःख से दूर भागेंगे (B) हम सिर पर गुरु भार वहन करने को दुःख नहीं मानेंगे
 (C) हम दुःख से विलाप करेंगे (D) हम दुःख से हार जायेंगे
37. 'मानसरोवर' निम्नलिखित में से किसकी कहानियों का संग्रह है ?
 (A) जय शंकर प्रसाद (B) प्रेमचन्द
 (C) मोहन राकेश (D) महादेवी वर्मा
38. निम्नलिखित में से किस साहित्यकार ने ऐतिहासिक चरित्रों को अपने नाटकों का विषय बनाकर बहुत प्रसिद्ध हुए हैं ?
 (A) भारतेन्दु हरिश्चन्द्र (B) जय शंकर प्रसाद
 (C) हरिशंकर परसाई (D) धर्मवीर भारती
39. निम्नलिखित में से किसके समय में मुख्यतः हिन्दी गद्य साहित्य का प्रारम्भ और विकास हुआ ?
 (A) जय शंकर प्रसाद (B) बालकृष्ण शर्मा 'नवीन'
 (C) महादेवी वर्मा (D) भारतेन्दु हरिश्चन्द्र
40. निम्नलिखित में से कौन छायावादी काव्य परंपरा के एक अग्रगण्य कवि है ?
 (A) मैथिलीशरण गुप्त (B) सूर्यकान्त त्रिपाठी 'निराला'
 (C) हजारी प्रसाद द्विवेदी (D) तुलसीदास

41. विद्यार्थियों को भाषा सिखाते समय शिक्षण का केन्द्र बिन्दु क्या होना चाहिए ?
 (A) विद्यार्थी (B) शिक्षक
 (C) मूल्यांकन (D) पाठ्यक्रम
42. शिक्षण का प्रमुख कार्य क्या है ?
 (A) निदान करना (B) मूल्यांकन करना
 (C) उपचार करना (D) ऊपर के सभी उत्तर
43. निम्नलिखित में से किस अवस्था में शिक्षकों को विद्यार्थियों के साथ तर्कपूर्ण ढंग से विचार पूर्वक व्यवहार करना चाहिए ?
 (A) शैशवावस्था (B) बाल्यावस्था
 (C) किशोरावस्था (D) प्रौढ़ावस्था
44. निम्नलिखित में से किस कार्य के लिए शिक्षण विधियों का उपयोग करना आवश्यक है ?
 (A) शिक्षण-कार्य को रुचिकर बनाने के लिए (B) शिक्षण को प्रेरणा-दायक बनाने के लिए
 (C) शिक्षण के बाद मूल्यांकन करने के लिए (D) अधिगम के उद्देश्यों को प्राप्त करने के लिए
45. भाषा शिक्षण में व्याख्यान विधि किस स्तर के विद्यार्थियों के लिए सहायक-सिद्ध हो सकती है ?
 (A) प्राथमिक स्तर के विद्यार्थी (B) उच्च प्राथमिक स्तर के विद्यार्थी
 (C) माध्यमिक स्तर के विद्यार्थी (D) उच्च स्तर के विद्यार्थी
46. मूल्यांकन के सम्बन्ध में निम्नलिखित कौन-सी उक्ति सही नहीं है ?
 (A) विद्यार्थियों की विषय सम्बन्धी त्रुटियों का विश्लेषण करना
 (B) विद्यार्थियों की शैक्षिक प्रगति का विवरण प्रदान करना
 (C) शिक्षण का मापन-प्रक्रिया का निर्धारण करना
 (D) विद्यार्थियों में अनुशासन का विकास कराना
47. विद्यार्थियों के भाषा-विकास के लिए निम्नलिखित कारकों में से सबसे महत्वपूर्ण कारक कौन-सा है ?
 (A) सामान्य अभिवृद्धि (B) अमीर परिवार
 (C) अच्छा स्वास्थ्य (D) खाद्य

48. सिखना एक निरंतर चलनेवाली प्रक्रिया, इसका मुख्य उद्देश्य है :
- (A) केवल ज्ञानार्जन करना
 (B) समस्या समाधान की योग्यता पाना
 (C) प्रशिक्षण और अनुभव द्वारा व्यवहार में वांछित परिवर्तन करना
 (D) मन में विश्वास उत्पन्न करना
49. भाषा शिक्षण में शिक्षण सामग्री के रूप में सहायक सामग्री का व्यवहार करने का मुख्य उद्देश्य यह है कि :
- (A) कठिन बिंदुओं का उचित स्पष्टीकरण प्रदान करना
 (B) कम समय में अधिक ज्ञान देना
 (C) शिक्षकों के लिए सहायता पहुँचाना
 (D) छात्रों का ध्यान केन्द्रित करना
50. भाषा शिक्षण का सामान्य उद्देश्य यह है कि :
- (A) छात्रों में सृजनात्मक शक्ति का विकास करना
 (B) छात्रों में शुद्ध, सरल, स्पष्ट अभिव्यक्ति करने की योग्यता उत्पन्न करना
 (C) भावानुकूल भाषा प्रयोग की कुशलता उत्पन्न करना
 (D) ऊपर के सभी उत्तर
51. निम्नलिखित क्रियाओं में से कौन-सी क्रिया सकर्मक है ?
- (A) तैरना (B) लिखना
 (C) भागना (D) हँसना
52. किसी शब्द के बाद में लगनेवाले शब्दांश को क्या कहा जाता है ?
- (A) उपसर्ग (B) समास
 (C) शब्द (D) प्रत्यय
53. 'कमर टूट जाना' मुहावरे का अर्थ निम्नलिखित में से कौन-सा है ?
- (A) भला-बुरा कहना (B) निराश होना
 (C) जान से मार देना (D) शरीर बिगड़ जाना

54. निम्नलिखित में से कौन-सा शब्द 'योग' शब्द का विलोम शब्द है ?
 (A) संयोग (B) वियोग
 (C) संयोजक (D) अयोग्य
55. निम्नलिखित कौन-सा शब्द वर्तनी की दृष्टि से सही शब्द है ?
 (A) आधुनिक (B) आधुनीक
 (C) आधूनीक (D) आधूनीक
56. 'अंधों में काना राजा', इस कहावत का अर्थ निम्नलिखित उक्तियों में से किस उक्ति में स्पष्ट होता है ?
 (A) गुणहीन लोग आदर नहीं पाता (B) गुणहीन लोगों में अल्प गुणवाला का आदर होता है
 (C) सभी जगह गुण का आदर होता है (D) संसार में गुणहीन व्यक्ति असार हैं
57. निम्नलिखित कौन-सा शब्द 'मेघ' शब्द का पर्यायवाची शब्द है ?
 (A) मधुकर (B) दिनकर
 (C) रत्नाकर (D) जलधर
58. निन्दक नियरे राखिये, आँगन कुटी छवाय ।
 बिन पानी साबुन बिना, निर्मल करे सुभाय ॥
 ऊपर लिखित पंक्ति में 'सुभाय' का अर्थ है :
 (A) शरीर (B) मन
 (C) स्वभाव (D) आत्मा
59. जो पड़ेगा वह लड़का पास होगा । इस वाक्य में प्रयोग होनेवाला सम्बन्ध वाचक सर्वनाम है :
 (A) जो (B) पड़ेगा
 (C) लड़का (D) पास
60. गाड़ी तेज ही चलती है । इस वाक्य में प्रयोग होने वाला विशेषण पद है :
 (A) चलती है (B) तेज
 (C) गाड़ी (D) ही

M. I. L. (TELEGU)

దిగువ నిచ్చిన పేరాగ్రాఫ్ చదివి 31 నుండి 35 వరకు గల ప్రశ్నలకు జవాబు వ్రాయుము.

ప్రపంచ ప్రసిద్ధి పొందిన విజ్ఞాన శాస్త్రవేత్తలలో మేడం క్యూరీ ఒకరు. 1867 నవంబరు ఏడవ తేదీన వార్సాలో ఈమె జన్మించింది. వార్సా పొలాండ్ దేశ రాజధాని. క్యూరీ పేరు మేరీ. 19వ శతాబ్దం చివరి దశలో పొలాండ్ రష్యా ఆధీనంలో ఉండేది. రష్యన్ నిరంకుశ పరిపాలనలో పోలిష్ భాష నిరాదరణకు గురి అయింది. పాఠశాలలో రష్యన్ భాషను భోదించేవారు. రష్యన్ పాలన అంటే పొలాండ్ లో చాలా మందికి ఇష్టం ఉండేది కాదు. ఆమెకు ఫ్రెంచి భాష మాట్లాడ వచ్చు. ఫ్రాన్సు రాజధాని పారిస్ కు వెళ్ళి పోయింది. ఆనాడు యూరపులో కూడా స్త్రీ విద్య అంతంత మాత్రంగానే ఉండేది. పారిస్ నగరంలో సార్వోన్ అనే విశ్వవిద్యాలయం ఉంది. సార్వోన్ విశ్వ విద్యాలయంలోనే మేరికి పియరీ క్యూరీతో పరిచయం కలిగింది. ఇద్దరు ఒక విషయం మీద పరిశోధన వాళ్ళు చేసేవారు. 1895లో వీళ్ళు వివాహం చేసుకున్నారు. 1898లో మేరి విశ్వవిద్యాలయ పట్టం పొందింది. మేడం క్యూరీ 1898లో రేడియం కనిపెట్టింది. 1910లో స్వచ్ఛమైన రేడియంను వేరుచేయగలిగింది. 1903లో ఫారిన్ విశ్వవిద్యాలయం మేడం క్యూరీకి డాక్టరేటు ఇచ్చింది. 1903లోనే క్యూరీ దంపతులకు హెన్రీ బిక్సెరెల్ కు కలిపి భౌతిక శాస్త్రంలో నోబెల్ బహుమతి లభించింది. 1906లో ఒక రోడ్డు ప్రమాదంలో పియరీ క్యూరీ మరణించాడు. మేడం క్యూరీకి ఇది ఒక పెద్ద దెబ్బ అయినా నిరాశా నిస్పృహలకు లోను కాకుండా ఆమె తన పరిశోధనలను కొనసాగించినది. రేడియో ధార్మికత గురించి ఆమె తరువాత కాలంలో చేసిన కృషికి 1911లో రెండవసారి నోబెల్ బహుమతి లభించింది. మేడం క్యూరీ పరిశోధనల కోసం పార్సోన్ లో ఒక రేడియం సంస్థను నెల కొల్పారు. ఫ్రాన్సులోనే స్థిరపడిపోయినా ఆమె మాతృదేశాన్ని మరచిపోలేదు. క్యూరీ దంపతులకు ఇద్దరు కుమార్తెలు. ఇదీన్, ఈవ్. ఇదీన్ దంపతులకు 1935లో నోబెల్ బహుమతి లభించింది. మేడం క్యూరీ 1934 జూలై నాలుగున కన్ను మూసింది.

31. పొలాండ్ ఏ శతాబ్దంలో రష్యా ఆధీనంలో ఉండేను ?

(A) 16వ శతాబ్దం	(B) 19వ శతాబ్దం
(C) 17వ శతాబ్దం	(D) 18వ శతాబ్దం
32. ఏ సంవత్సరంలో ఫారిన్ విశ్వవిద్యాలయం మేడం క్యూరీకి డాక్టరేటు ఇచ్చింది ?

(A) 1901	(B) 1902
(C) 1903	(D) 1904
33. 1906లో రోడ్డు ప్రమాదంలో ఎవరు చనిపోయిరి ?

(A) మేడం క్యూరీ	(B) ఐరిన్
(C) పియరీ	(D) ఈవ్

34. మేడం క్యూరీ ఏ సంవత్సరములో కన్ను మూసింది ?

(A) 1931

(B) 1932

(C) 1933

(D) 1934

35. పొలాండు దేశ రాజధాని ఏది ?

(A) వార్సా

(B) రష్య

(C) ఫ్రాన్సు

(D) ఏదీ కాదు

దిగువ నిచ్చిన పద్యములో 36 ప్రశ్న నుంచి 40 వరకు జవాబులు వ్రాయుము ?

లావుగల వాని కెంటెను
భావిడుగ నీతిపరుడు బలవంతుడా
గ్రావంబతగజెంబును
మావటి వాడెక్కినట్లు మహిలో సుమతీ
వినదగునెవ్వరు చెప్పిన
విననంతనే మేగపడకవిదరింపతగున్
కనికల్లనిజము తెలిసిన
మనుజుడే పానీతిపరుడు మహిలో సుమతీ
ఉపకారికి నుపకారము
విపరీతము గాదు సీమ వివరింపగా
అపకారికి ఉపకారము
నెవమొన్నక సేయువాడు నేర్పరి సుమతీ
ఇనుము విరిగినేని ఇరుమాడులయుమ్మారు
కాచి అతుక వచ్చు క్రమముగాను
మనసు విరిగినేని మరి చేర్చరాదయా
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!
తరువుల తిరసఫల భార గురుతకుండు
నింగి వ్రేలుచు నమ్మత మొసంగు మేఘు
ఉద్ధతులుకారు బుదులు సమృద్ధిచేత
జగతి ఉపకర్తలకు ఇది సహజగుణము.

36. గర్వితులు ఎవరు కారు ?

(A) సంపాదుకులు

(B) ఉత్తములు

(C) నిర్వాకులు

(D) నిజము చెప్పువారు

37. కాళహస్తిశ్వుర శతకం ఎవరు రాశారు ?
 (A) పెద్దన్న (B) వేమన
 (C) ధూర్జటి (D) వీరేశలింగము
38. సుభాషిత త్రతతి ని సుభాషిత రత్నావళి అని తెలుగులో ఎవరు వ్రాసితిరి ?
 (A) నాళం కృష్ణారావు (B) ఏనుగు లక్ష్మణకవి
 (C) సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి (D) దేవులపల్లి వేంకట కృష్ణశాస్త్రి
39. 'ఉద్ధతులు' అను పదమునకు అర్థమేమి ?
 (A) అహంకారము (B) కోపము
 (C) గర్వం (D) సహనము
40. నేర్పరి ఎవరు అవుతారు ?
 (A) ఉపకారికి ఉపకారము చేయడం (B) అపకారికి ఉపకారము చేయడం
 (C) అపకారికి అపకారము చేయడం (D) ఏదీ కాదు
41. పూరీ జగన్నాథ యాత్ర ఏమాసములో చేయుదురు.
 (A) శ్రావణ మాసము (B) బాద్రపదమాసం
 (C) అషాడమాసము (D) కార్తీకమాసము
42. భాస్కరాచార్యుడు ఏ రాష్ట్రంలో జన్మించెను ?
 (A) ఉత్తరప్రదేశ్ (B) మహారాష్ట్రం
 (C) బీహారు (D) ఒరిస్సా
43. 'మీరేనన్ను సెలవు పెట్టమన్నారు'
 (A) వర్తమాన కాలము (B) భూత కాలము
 (C) భవిష్యత్ కాలము (D) ఏదీ కాదు
44. పూరీ జగన్నాథ స్వామి నవకళేభరము ఎన్ని సంవత్సరములకు ఒకసారి వచ్చును ?
 (A) 10 సంవత్సరములు (B) 11 సంవత్సరములు
 (C) 12 సంవత్సరములు (D) 13 సంవత్సరములు

45. ఒరిస్సాలో సూర్య దేవాలయము ఎచ్చట నున్నది ?
 (A) ఖండగిరి (B) ఉదయగిరి
 (C) కొణార్క్ (D) ఏదీ కాదు
46. గురజాడ వేంకట అప్పారావు ఏ సంవత్సరములో జన్మించితిరి ?
 (A) 1858 (B) 1861
 (C) 1862 (D) 1864
47. 'మత సామరస్యం' ను గేయమును ఎవరు వ్రాసితిరి ?
 (A) గురజాడ అప్పారావు (B) జి. వెంకటస్వామి
 (C) దేవుల పల్లి వెంకట కృష్ణ శాస్త్రి (D) ఏదీ కాదు
48. "మనమందరము" ఎ పురుషములో అవును.
 (A) ప్రథమ పురుషము (B) ద్వితీయ పురుషము
 (C) తృతీయ పురుషము (D) తృతీయ పురుష బహువచనము
49. మాతృభాష చదువుటకు దిగువ వాటిలో ఏది సరియైనది ?
 (A) వినుట, చదువుట, వ్రాయుట, కథ (B) వినుట కథ చదువుట, వ్రాయుట,
 (C) వినుట వ్రాయుట చదువుట కథ (D) కథ వినుట, వ్రాయుట, చదువుట
50. అంతర్జాతీయ రెడ్ క్రాస్ సంస్థను ఎప్పుడు స్థాపించారు ?
 (A) 1858 (B) 1863
 (C) 1860 (D) 1861
51. విడదీసిన పదమున కలపండి. మహా + ఋషి
 (A) మహాఋషి (B) మహర్షి
 (C) మహిషి (D) ఏదీ కాదు
52. నూతనము అన్నిపదమునకు వ్యతిరేక పదమును వ్రాయుము ?
 (A) పాతవి (B) కొత్తది
 (C) పురాతనము (D) పాడైపోయినది

53. 'కార్తీకి' అన్న కృతి ఎవరు రచించితిరి ?

- (A) నాళం కృష్ణారావు (B) సోమసుందర్
(C) శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి (D) దేవులపల్లి వేంకట కృష్ణశాస్త్రి

54. "మానవతనే మంట తలి పేమత మరంతమునత కరింతును"

పై పంక్తి ఏ పద్య భాగములోనిది.

- (A) చుక్కలు (B) సుభాషితాలు
(C) సమైక్య భారతి (D) దేశమును ప్రేమించుమన్న

55. నిర్మలమైన ఆకాశమార్గంలో పక్షిలాగా స్వేచ్ఛగా విహరించాలను తున్నాడు. రెక్కలు లేవని తెలుసుకొలేక పోయాడు - దేవుల పల్లి కృష్ణ శాస్త్రి ఏ పద్య భాగంలో ఇట్లు వర్ణించెను.

- (A) కృష్ణజీవి (B) చాటుపులు
(C) మతసామరస్యం (D) చుక్కలు

56. 'ఖిగములు' అనగా నేమి ?

- (A) జంతువులు (B) పక్షులు
(C) రాబందు (D) క్రిమికీటకాలు

57. 'కలంపాటు' అన్న నాటకమును ఎవరు వ్రాసితిరి ?

- (A) మువిగొండశాస్త్రి (B) శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి
(C) దీవిరంగాచార్యులు (D) టి. కుమారస్వామి

58. 'అందించునంబి' ఈ తారుమారు అక్షరములను సరిగ్గా చదివి ఈ దిగువ పదములకు ఏ అర్థము సరిపోవును ?

- (A) జమచేయు (B) మెచ్చుకొను
(C) చుట్టుప్రక్కల (D) సంతోషం

59. 'ఫల్గుణ్ కథ' ల పుస్తకంలో కథను చదివిమిత్రులకు కథ చెప్పాడు

- (A) వర్తమాన కాలము (B) భూత కాలము
(C) భవిష్యత్ కాలము (D) ఏదీ కాదు

60. అంబేద్కర్‌ని దేనితో ప్రజలు పోల్చితిరి ?

- (A) పద్మవిభూషణము (B) ప్రసిద్ధకవి
(C) జమదగ్నిమహర్షి (D) ఏదీ కాదు

ENGLISH

Answer the following questions choosing the correct alternatives given (Q. Nos. 61 to 70) :

61. The Right of Childeren to Free and Compulsory Education came into force in _____.
(A) 2008 (B) 2009
(C) 2010 (D) 2011
62. The NCF, 2005 aims at providing quality education to all the learners by :
(A) Connecting knowledge to life outside the school
(B) Ensuring learning to be shifted away from rote learning and making examinations more flexible
(C) Enriching the curriculum for all round development of the learners
(D) All of the above
63. Effective learning takes place when the learners are :
(A) passive (B) quiet
(C) interactive (D) good at preparing for the examination
64. Reading for comprehension and explanation in the 5E Model of teaching can be best achieved if _____ :
(A) learners speak words softly while reading
(B) learners read silently
(C) learners run a finger or a pencil under the line
(D) learners read the text loudly
65. The subskill of _____ is 'Skimming'. :
(A) Reading (B) Writing
(C) Listening (D) Speaking

66. Some noise in a language class indicates _____ :
- (A) indiscipline of the learners
 - (B) teacher's inability to control the class
 - (C) constructive activities with the learners engaged in language activities
 - (D) in-competence of the teacher
67. For learning a language perfectly and scientifically the first two macro skills that a learner should come across in the process are :
- (A) reading and writing
 - (B) listening and speaking
 - (C) listening and reading
 - (D) speaking and writing
68. The terms like "Simile" and "Metaphor" are associated with :
- (A) prose
 - (B) poetry
 - (C) story
 - (D) grammar
69. If RMSA : OMSM, SSA : _____ .
- (A) DPC
 - (B) T. E. & SCERT
 - (C) OPEPA
 - (D) OSSA
70. Students need to brain storm ideas, organize them, draft, edit and revise their work. It is a process which reflects :
- (A) reading skills
 - (B) writing skills
 - (C) listening skills
 - (D) speaking skills

Read the paragraphs carefully and answer the following five questions (Q. Nos. 71 to 75) choosing the correct alternatives :

Long-term prisoners are allowed to keep animals pets. The commonest pets were squirrels and mongooses. Dogs are not allowed in jails but cats seem to be encouraged. A little kitten made friends with me once. It belonged to a jail official and when he was transferred, he took it away with him. I missed it.

Once a jail official left behind a bitch. The poor thing became a homeless wanderer and starved. As I was kept in the lock-up outside the jail proper, she used to come to me begging for food. I began to feed her regularly and she gave birth to a litter of pups under a small bridge. Many of these were taken away, but three remained and I fed them. One of these pups fell ill and gave me a great deal of trouble.

71. The pets that are disallowed to the long term prisoners are _____.
- (A) squirrels
(B) mongooses
(C) cats
(D) dogs
72. The author missed friendship with a little kitten since :
- (A) the little one died
(B) the little one was kept in the lock-up
(C) the little one went away with its master
(D) its master didn't allow their friendship
73. The poor thing that became homeless was a _____.
- (A) dog (B) kitten
(C) bitch (D) mongoose
74. The author could feed the bitch regularly as he was kept :
- (A) in the jail proper (B) with the jailer
(C) outside the jail proper (D) none of the above
75. I began to feed her regularly.
- Here the underlined word is a / an _____.
- (A) Noun (B) Pronoun
(C) Adjective (D) Adverb

Read the poem carefully and answer the questions choosing the correct alternatives given (Q. Nos. 76 to 80) :

There dwelt a miller, hale and bold,
 Beside the river Dee,
 He wrought and sang from morn to night,
 No lark more blithe than he
 And this the burden of his song
 For ever used to be,
 "I envy nobody, no, not I,
 And nobody envies me".
 "Thou'rt wrong my friend !" said old king Hal
 "Thou'rt wrong as wrong can be :
 For, could my heart be light as thine,
 I would gladly change with thee.
 And tell me now what makes the sing
 With voice so loud and free,
 While I am sad, though I'm the king,
 Beside the river Dee."
 The Miller smiled, and doffed his cap :
 "I earn my bread," quoth he ;
 "I love my wife, I love my friends,
 I love my children three ;
 I owe no penny, I can't pay,
 I thank the river Dee,
 That turns the mill that grinds the corn,
 To feed my babes and me."

76. The Miller leads a quite happy life because :

(A) he earns his bread	(B) he loves his wife, children and friends
(C) he doesn't borrow any money	(D) all of the above

77. The Miller's song is compared to the song of :
 (A) a bird (B) a singer
 (C) king Hal (D) a musician
78. The Miller thanks the river Dee for :
 (A) he lives beside the river (B) it turns his mill
 (C) he sails his boat there (D) the river is very famous in England
79. The king Hal envies the Miller of his :
 (A) mill (B) wife
 (C) three children (D) happy life
80. "The Miller smiled and **doffed** his cap."
 In the above line the word 'doffed' means :
 (A) removed (B) put on
 (C) threw (D) burnt

Answer the following questions choosing the correct alternatives given (Q. Nos. 81 to 90) :

81. While passing by, I heard a blind boy _____ a beautiful devotional song.
 (A) sing (B) singing
 (C) to sing (D) sung
82. Please meet me _____.
 (A) on Monday next week at 11.30 AM in my office
 (B) at 11.30 AM on Monday in my office next week
 (C) in my office at 11.30 AM on Monday next week
 (D) at 11.30 AM next week in my office on Monday
83. Mrs Aishwarya Roy Bachan has _____ eyes.
 (A) beautiful big blue (B) beautiful blue big
 (C) big beautiful blue (D) blue big beautiful
84. Mansi, a friend of Lopa's died _____ an air crash last week.
 (A) of (B) in
 (C) from (D) by

85. The Passive of :

“People say Netaji was brave”.

- (A) Netaji was said to be brave. (B) Netaji was said to have been brave.
(C) Netaji is said to be brave. (D) Netaji is said to have been brave.

86. The indirect speech of :

“Let’s stop here and rest for a while”, Gomati said to her friends.

- (A) Gomati suggested that we should stop here and rest for a while.
(B) Gomati suggested her friends that they should stop here and rest for a while.
(C) Gomati suggested her friends that they should stop there and rest for a while.
(D) Gomati suggested that we must stop here and rest for a while.

87. Had I had a lot of money, _____ .

- (A) I would buy a car (B) I will buy a car
(C) I will have bought a car (D) I would have bought a car

88. One comes across a real good Hindi movie only once in a blue moon.

The underlined phrase means :

- (A) always (B) rarely
(C) sometimes (D) every month

89. Mr. Senapti was given a cold reception at the Party.

The underlined phrase means :

- (A) a welcome lacking affection (B) a good reception
(C) a reception with cold drinks (D) a reception with a good humour

90. The meaning of “in the swim” is _____ .

- (A) to cross a river by boat
(B) to cross a river by swimming
(C) to be in a river
(D) knowing latest current things

ଗଣିତ ଏବଂ ବିଜ୍ଞାନ
MATHEMATICS & SCIENCE

91. ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟାକୁ ସେହି ସଂଖ୍ୟାରେ 17 ଥର ଯୋଗକଲେ ଯୋଗଫଳ 162 ହୁଏ । ତେବେ ସଂଖ୍ୟାଟି କେତେ ?

- (A) 7 (B) 8
(C) 9 (D) 10

The number which when added to itself 17 times gives 162. What is the number ?

- (A) 7 (B) 8
(C) 9 (D) 10

92. 30 ରୁ 60 ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଯୌଗିକ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ଓ ମୌଳିକ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ଅପେକ୍ଷା କେତେ ବେଶୀ ?

- (A) 15 (B) 16
(C) 17 (D) 18

What is the difference in number of compound and prime numbers between 30 and 60 ?

- (A) 15 (B) 16
(C) 17 (D) 18

93. $6x^3 - 2x + 3 = (2x + 5)(3x^2 - 2x + 3)$ ସମୀକରଣଟିର ଘାତ କେତେ ?

- (A) 1 (B) 2
(C) 3 (D) 5

What is the degree of the equation $6x^3 - 2x + 3 = (2x + 5)(3x^2 - 2x + 3)$?

- (A) 1 (B) 2
(C) 3 (D) 5

94. $5x - 12 = 8$ ର କେତୋଟି ମୂଳ ଅଛି ?

- (A) 1 (B) 2
(C) 4 (D) 0

How many roots has $5x - 12 = 8$?

- (A) 1 (B) 2
(C) 4 (D) 0

95. $4 + 3x + 2x^2 + x^3$ ରୁ $-x^3 + 2x^2 + 3x + 4$ ବିୟୋଗ କଲେ ବିୟୋଗ ଫଳ କେତେ ହେବ ?

- (A) $6x$ (B) $4x^2$
(C) $2x^3$ (D) $-2x^2$

What is the value when $-x^3 + 2x^2 + 3x + 4$ is subtracted from $4 + 3x + 2x^2 + x^3$?

- (A) $6x$ (B) $4x^2$
(C) $2x^3$ (D) $-2x^2$

96. ହେଲେ 'a' ର ମାନ କେତେ ?

- (A) (B)
(C) (D) 5

If , then what is the value of 'a' ?

- (A) (B)
(C) (D) 5

97. 'x' ର ଗୁଣନାତ୍ମକ ବିଲୋମିର ଯୋଗାତ୍ମକ ବିଲୋମି କେତେ ?

- (A) $-x$ (B)
(C) 1 (D)

What is the additive inverse of the multiplicative inverse of x ?

- (A) $-x$ (B)
(C) 1 (D)

98. କୁ ସରଳ କଲାବେଳେ କେଉଁଟି ଦ୍ୱିତୀୟ ସୋପାନ ଅଟେ ?

- (A) $30 \div 10$ (B) $3 + 8$
(C) $5 + 1$ (D) $50 - 5$

What is the 2nd step of simplication of

- (A) $30 \div 10$ (B) $3 + 8$
(C) $5 + 1$ (D) $50 - 5$

99. ଭାଜ୍ୟ = ଭାଜକ $\times$ ଭାଗଫଳ + ଭାଗଶେଷ, ଏଇଟିକୁ କେଉଁ ପଦ୍ଧତି କୁହାଯାଏ ?

- (A) ନେପିରୀୟ ପଦ୍ଧତି (B) ଅବଲମ୍ବ ପଦ୍ଧତି
(C) ଇଉକ୍ଲିଡ଼ୀୟ ପଦ୍ଧତି (D) ରାମାନୁଜନ୍ ପଦ୍ଧତି

Divisor = Dividend $\times$ Quotient + Remainder, which method is it called ?

- (A) Napier's Method (B) Euler Method
(C) Euclidean Method (D) Ramanujan Method

100. ଗୋଟିଏ ଦ୍ରବ୍ୟର ଲିଖିତ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ରିହାତି ଦେଲାପରେ ବିକ୍ରିମୂଲ୍ୟ 96 ଟଙ୍କା ହୁଏ । ଦ୍ରବ୍ୟଟିର ଲିଖିତ ମୂଲ୍ୟ କେତେ ଟଙ୍କା ?

- (A) 133 (B) 144
(C) 117 (D) ଏଥିରୁ କୌଣସିଟି ନୁହେଁ

After giving of discount on the marked price, the selling price becomes Rs. 96. What is the marked price of the article ?

- (A) 133 (B) 144
(C) 117 (D) None of these

101. ରାମ 3 ଟଙ୍କାରେ 7ଟି ଲେମ୍ବୁ ଓ ଗୋପାଳ 41 ଟି ଲେମ୍ବୁକୁ 19 ଟଙ୍କାରେ କିଣିଲେ, ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ପ୍ରମୁଖ୍ୟ ?

- (A) ରାମ ଶସ୍ତାରେ କିଣିଲା (B) ଗୋପାଳ ଶସ୍ତାରେ କିଣିଲା
(C) ଉଭୟ ସମାନ ଦରରେ କିଣିଲେ (D) ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟି ନୁହେଁ

Ram bought 7 lemon in Rs. 3 and Gopal 41 lemons in Rs. 19, which of the following statement is true ?

- (A) Rama bought in cheaf rate (B) Gopal bought in cheaf rate
(C) Both purchased at the same rate (D) None of these

102. ଯଦି $3A = 5B$ ଏବଂ $4B = 6C$ ହୁଏ । ତେବେ $A : C =$ କେତେ ?

(A) $5 : 2$

(B) $3 : 5$

(C) $2 : 5$

(D) $4 : 5$

If $3A = 5B$ and $4B = 6C$, then $A : C$ is ?

(A) $5 : 2$

(B) $3 : 5$

(C) $2 : 5$

(D) $4 : 5$

103. ଦିଆଯାଇଛି $EC \parallel AB$, m

ଏବଂ m

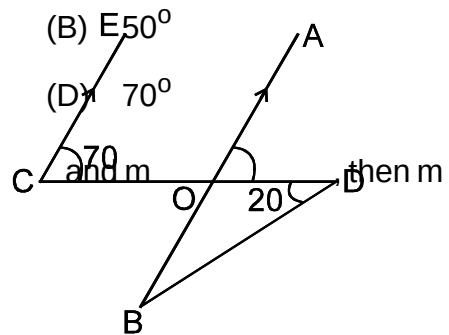
ତେବେ m

କେତେ ?

(A) 20°

(C) 60°

In the given figure, if $EC \parallel AB$, m

?

(A) 20°

(B) 50°

(C) 60°

(D) 70°

104. ଗୋଟିଏ ତ୍ରିଭୁଜ ବହିଃସ୍ଥକୋଣ ସଂଖ୍ୟା କେତେ :

- (A) 3 (B) 4
(C) 5 (D) 6

The number of Exterior angle of a triangle is :

- (A) 3 (B) 4
(C) 5 (D) 6

105. ଦୁଇଟି ବା ତହିଁରୁ ଅଧିକ ତ୍ରିଭୁଜର ଭୂମିମାନେ ଏକ ସରଳ ରେଖାରେ ରହିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଶୀର୍ଷ ବିନ୍ଦୁ ଅଭିନ୍ନ ହେଲେ, ତ୍ରିଭୁଜଗୁଡ଼ିକ :

- (A) ସମଭୂମି ବିଶିଷ୍ଟ ହେବେ (B) ସମକ୍ଷେତ୍ର ବିଶିଷ୍ଟ ହେବେ
(C) ସମ ଉଚ୍ଚତା ବିଶିଷ୍ଟ ହେବେ (D) ସମ ମଧ୍ୟମା ବିଶିଷ୍ଟ ହେବେ

When the bases of two or more than two triangles lie in a straight line and their vertex is one, then the triangles are :

- (A) With same base (B) With same area
(C) With same height (D) With same median

106. ଦୁଇଟି ସନ୍ନିହିତ କୋଣର କେତୋଟି ସାଧାରଣ ବାହୁ ଥାଏ ?

- (A) 1 (B) 2
(C) 3 (D) ଆଦୌ ନଥାଏ

How many common sides of two adjacent angle ?

- (A) 1 (B) 2
(C) 3 (D) None of these

107. ଗୋଟିଏ ବୃତ୍ତର ଜ୍ୟା ଓ ତା'ର ସଂପୃକ୍ତ ଚାପ ଦ୍ୱାରା ଗଠିତ ଚିତ୍ରକୁ କ'ଣ କୁହାଯାଏ ?

- (A) ବୃତ୍ତକଳା (B) ବୃତ୍ତଖଣ୍ଡ
(C) ବୃତ୍ତର ପରିଧି (D) ଅର୍ଦ୍ଧବୃତ୍ତ

What is the shape formed by the chord and its arc of a circle ?

- (A) Sector (B) Segment
(C) Circumference of the circle (D) Half circle

108. ABCD ଟ୍ରାପିଜିୟମ୍‌ରେ ଯଦି $AB \parallel CD$ ହୁଏ, ତେବେ $AC^2 + BD^2 = ?$

- (A) $BC^2 + AD^2 + 2BC \cdot AD$ (B) $AB^2 + CD^2 + 2AB \cdot CD$
 (C) $AB^2 + CD^2 + 2AD \cdot BC$ (D) $BC^2 + AD^2 + 2AB \cdot CD$

In a trapezium if $AB \parallel CD$, then $AC^2 + BD^2 = ?$

- (A) $BC^2 + AD^2 + 2BC \cdot AD$ (B) $AB^2 + CD^2 + 2AB \cdot CD$
 (C) $AB^2 + CD^2 + 2AD \cdot BC$ (D) $BC^2 + AD^2 + 2AB \cdot CD$

109. ପାଞ୍ଚଟି ଅସମାନ୍ତର ସରଳରେଖା ପରସ୍ପରକୁ ସର୍ବାଧିକ କେତୋଟି ବିନ୍ଦୁରେ ଛେଦ କରି ପାରିବେ ?

- (A) 1 (B) 4 (C) 5 (D) 10

The maximum number of points in which five non parallel lineed will intersect each other ?

- (A) 1 (B) 4 (C) 5 (D) 10

110. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟିର ପ୍ରତିସମ ଅକ୍ଷ ନାହିଁ ?

- (A) ବିଷମବାହୁ ତ୍ରିଭୁଜ (B) ଆୟତ ଚିତ୍ର
 (C) ସାମନ୍ତରିକ ଚିତ୍ର (D) ବୃତ୍ତ

From the following figure, which have no symmetrical axis ?

- (A) ScaleneTriangles (B) Rectangles
 (C) Parallelogram (D) Circle

111. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଗଣିତ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ପ୍ରସ୍ତୁତି ନୀତି ଉପରେ ଆଧାରିତ ନୁହେଁ ?

- (A) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ କୈନ୍ଦ୍ରିକ (B) ନମନୀୟ ଓ ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନ ସମ୍ପର୍କିତ
 (C) ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପାଠ୍ୟ ବିଷୟ ସହ ସମନ୍ୱୟ (D) ଅନମନୀୟ ପାଠ୍ୟ ବସ୍ତୁ

Which one of the following is not associated with the principles of preparing mathematics text books ?

- (A) Learner centred
 (B) Flexible and related to day-to-day life
 (C) Correlation with other curricular subjects
 (D) Inflexible contents

112. “ଏକ ପରୀକ୍ଷା ଯେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥାଏ, ତାହା ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପରିମାପ କରେ ।” ଏହା ପରୀକ୍ଷାର କେଉଁ ଗୁଣକୁ ସୂଚାଇ ଥାଏ ?

- (A) ଉପଯୋଗିତା (B) ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠତା
(C) ବିଶ୍ୱସନିୟତା (D) ବୈଧତା

“A test measures that it intends to measure.” Which quality of the Test does it indicate ?

- (A) Usability (B) Objectivity
(C) Reliability (D) Validity

113. ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଗଣିତ ଶିକ୍ଷାଦାନର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅବସ୍ଥାରେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀର କେଉଁ ଦକ୍ଷତା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ?

- (A) ସଂଖ୍ୟା ପରିଚିତି ଓ ଗଣନ (B) ସଂଖ୍ୟା ଗୁଣନ ଓ ଭାଗକ୍ରିୟା
(C) ଗାଣିତିକ ସଂକେତର ପ୍ରୟୋଗ (D) ଉଚ୍ଚତା ଓ ଓଜନର ପରିମାପ

Priority is to be given on which ability during the initial stages of teaching Mathematics in the primary schools ?

- (A) Number identification and counting (B) Multiplication and Division of numbers
(C) Application of Mathematical symbols (D) Measurement of height and weight

114. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ସର୍ବୋକୃଷ୍ଟ ଗାଣିତିକ ଦକ୍ଷତାର ସୂଚକ ?

- (A) ଗାଣିତିକ ଲିଖନ
(B) ଗାଣିତିକ ସମସ୍ୟାର ବିଶ୍ଳେଷଣ
(C) ଗାଣିତିକ ଭାଷାକୁ ସାଙ୍କେତିକ ଭାଷାରେ ରୂପାନ୍ତରଣ
(D) ଗାଣିତିକ ସମାଧାନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ତ୍ରୁଟି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଓ ସଂଶୋଧନ

Which one of the following is the indicator of the top-most mathematical ability ?

- (A) Writing mathematical definitions
(B) Analysing mathematical problems
(C) Translation of mathematical language into symbolic representation
(D) Identifying errors in mathematical solutions and incorporating corrections

115. ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ସଂରଚନା ଦୃଷ୍ଟି କୋଣରୁ କେଉଁଟି ଗଣିତ ଶିକ୍ଷାଦାନର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ?

- (A) ଶୃଙ୍ଖଳିତ ପ୍ରକାଶ ଭଙ୍ଗୀ
- (B) ବିଷୟବସ୍ତୁର ଶୃଙ୍ଖଳିତ ଓ କ୍ରମାନୁସାର ସଜ୍ଜାକରଣ
- (C) ବିଷୟବସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକର ପାରସ୍ପରିକ ସମ୍ପର୍କ
- (D) ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ

Which characteristic indicates the organisation of Mathematics curriculum ?

- (A) Systematic Presentation
- (B) Systematic and sequential arrangement of contents
- (C) Inter-relation of topics
- (D) All of the above

116. ଜଣେ ଛାତ୍ର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ କ୍ରମରେ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ସଜାଇ ଲେଖି ପାରୁଛି । ଏହା ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀର କେଉଁ ଦକ୍ଷତାକୁ ସୂଚାଉଛି ?

- (A) ବଡ଼ ଓ ସାନ ସଂଖ୍ୟା ଚିହ୍ନିପାରୁଛି
- (B) ବଡ଼ ଓ ସାନ ସଂଖ୍ୟା ପୃଥକ୍ କରିପାରୁଛି
- (C) ବଡ଼ ଓ ସାନ ସଂଖ୍ୟାର କ୍ରମ ବୁଝିପାରୁଛି
- (D) ବଡ଼ ଓ ସାନ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖିପାରୁଛି

A learner arranges the numbers in ascending order. Which ability of the learner is indicated by it ?

- (A) Identifies big and small numbers
- (B) Distinguishes big and small numbers
- (C) Understands the sequence of big and small numbers
- (D) Writes big and small numbers

117. ଜଣେ ଛାତ୍ର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଆକାରରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ବୃତ୍ତ ଅଙ୍କନ କରି ଦେଖିଲେ ଯେ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ବୃତ୍ତର ବ୍ୟାସ କେନ୍ଦ୍ର ବିନ୍ଦୁକୁ ସ୍ପର୍ଶ କରୁଛି ଏବଂ ବୃତ୍ତର ବ୍ୟାସ ବ୍ୟାସାର୍ଦ୍ଧର ଦୁଇଗୁଣ । ଏହା ଗଣିତର କେଉଁ ପଦ୍ଧତିକୁ ସୂଚାଉଛି ?

- (A) ଆରୋହ
- (B) ଅବରୋହ
- (C) ବିଶ୍ଳେଷଣ
- (D) ସଂଶ୍ଳେଷଣ

While drawing different circles of different size, a student observed that the diameter touches the centre and the diameter of the circle is twice its radius. Which methods of teaching mathematics does it indicate ?

- (A) Inductive
- (B) Deductive
- (C) Analysis
- (D) Synthesis

118. ଉଚ୍ଚଶ୍ରେଣୀରେ ଜ୍ୟାମିତିକ ଯୁକ୍ତିମୂଳକ ପ୍ରମାଣ ନିମନ୍ତେ କେଉଁ ପଦ୍ଧତି ଉପଯୋଗ କରାଯାଇଛି ?

- (A) ଆରୋହ (B) ଅବରୋହ
(C) ବିଶ୍ଳେଷଣ (D) ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ

Which methods of mathematics is follows in solving geometrical logical problems :

- (A) Inductive (B) Deductive
(C) Analysis (D) Problem solving

119. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଆରୋହ ପଦ୍ଧତିର ତ୍ରୁଟି ଅଟେ ?

- (A) ସମସ୍ତ ଗାଣିତିକ ସମାଧାନ ପାଇଁ ଅନୁପଯୁକ୍ତ (B) ସମୟ ସାପେକ୍ଷ ପଦ୍ଧତି
(C) ଭ୍ରମାତ୍ମକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ସମ୍ଭାବନା (D) ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ

Which of the following is a disadvantages of Inductive method ?

- (A) Not useful to solve all mathematical problems
(B) Time consuming method
(C) Possibility in error in findings
(D) All of the above

120. ଗଣେଶ ପୂଜା ପାଳନ ନିମନ୍ତେ ଶିକ୍ଷକ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ପାଇଁ କେତେକ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କଲେ । ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପର୍କିତ ନୁହେଁ ?

- (A) ସାଜ ସଜ୍ଜା କରିବା (B) ଚାନ୍ଦା ଆଦାୟ କରିବା
(C) ପୂଜା ସାମଗ୍ରୀ କିଣିବା (D) ଗଣେଶ ପୂଜା ବିଷୟରେ ରଚନା ଲେଖିବା

A project work was assigned to a group of student for celebration of Ganesh Puja in a school, which of the following is not related to the project ?

- (A) Making decoration and arrangement (B) Collecting fees
(C) Purchasing Puja materials (D) Writing essay on Ganesh Puja

121. (a) ସମନ୍ୱିତ ପଦ୍ଧତିରେ ବିଜ୍ଞାନ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଥିବା ଭିତ୍ତିକ ପଦ୍ଧତି ଅଟେ ।

- (b) ସମନ୍ୱିତ ପଦ୍ଧତିରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଜ୍ଞାନ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରର / ଶ୍ରେଣୀର ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଅଟେ ।
(c) ସମନ୍ୱିତ ପଦ୍ଧତିରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଜ୍ଞାନ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଉଚ୍ଚପ୍ରାଥମିକ ଶ୍ରେଣୀର ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ ।
(d) ବିଜ୍ଞାନ ବିଷୟବସ୍ତୁର ସମସ୍ତ ବିଭାଗକୁ ନେଇ ସମନ୍ୱିତ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମ୍ଭବପର ନୁହେଁ ।

- (A) (a) ଓ (b) ଠିକ୍ ଏବଂ (c) ଓ (d) ଭୁଲ୍ (B) (c) ଓ (d) ଠିକ୍ ଏବଂ (a) ଓ (b) ଭୁଲ୍
(C) (a) ଓ (c) ଠିକ୍ ଏବଂ (b) ଓ (d) ଭୁଲ୍ (D) (b) ଓ (d) ଠିକ୍ ଏବଂ (a) ଓ (c) ଭୁଲ୍

- (a) Integrated approach of curriculum construction in science is a theme-based approach.
 (b) Integrated science curriculum is quite suitable for the learners of upper primary classes.
 (c) Integrated science curriculum is not suitable for the learners of upper primary classes.
 (d) It is not possible to prepare integrated curriculum taking all branches of science.
- (A) (a) and (b) are correct and (c) and (d) are wrong
 (B) (c) and (d) are correct and (a) and (b) are wrong
 (C) (a) and (c) are correct and (b) and (d) are wrong
 (D) (b) and (d) are correct and (a) and (c) are wrong

122. କେଉଁଟି ଅନ୍ୟ ତିନୋଟି ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ?

- (A) ଚୂନ (B) ଶମିତ ଚୂନ
 (C) କଳିଚୂନ (D) ଚୂନ ପଥର

Which one is different from the other three ?

- (A) Lime (B) Slaked lime
 (C) Quick lime (D) Lime stone

123. କେଉଁ କେଉଁ ଦର୍ପଣରେ ସମାନ ଆକାର ଓ ଆକୃତି ବିଶିଷ୍ଟ ଆଭାସୀ ପ୍ରତିବିମ୍ବ ଗଠିତ ହୋଇଥାଏ ?

- (A) କେବଳ ସମତଳ ଦର୍ପଣରେ (B) ଉତ୍ତଳ ସମତଳ ଓ ଅବତଳ ଦର୍ପଣରେ
 (C) ଉତ୍ତଳ ସମତଳ ଓ ଉତ୍ତଳ ଦର୍ପଣରେ (D) ସମତଳ, ଅବତଳ ଓ ଉତ୍ତଳ-ଏ ସମସ୍ତ ଦର୍ପଣରେ

In which mirrors virtual image of the same size and shape is formed ?

- (A) Only in plane mirror
 (B) Both in plane and concave mirrors
 (C) Both in plane and convex mirrors
 (D) Plane, concave and convex — in all these mirrors

124. ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଜ୍ଞାନ ଶିକ୍ଷାଦାନ ଓ ଶିକ୍ଷଣ ନିମିତ୍ତ :

- (a) ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଉପକରଣ ଥିବା ବିଜ୍ଞାନାଗାର ଆବଶ୍ୟକ ।
 (b) ଉପାୟବତ୍ତ (ଯନ୍ତ୍ରଣୀଳ) ଶିକ୍ଷକ ଆବଶ୍ୟକ ।
 (c) ଶିକ୍ଷକ ଓ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଅନୁପାତ କମ୍ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।
 (d) ଯଥେଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟକ ସହାୟକ ପୁସ୍ତକ ଥିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟେକର ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ବିଚାର କରି ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ କ୍ରମଟି ଠିକ୍ ?

- (A) abcd (B) bcad
(C) badc (D) acdb

For effective teaching and learning of science :

- (a) Well-equipped laboratory is required
(b) Resourceful teachers are required
(c) Low Teacher-pupil ratio is required
(d) A good number of reference books should be available

Considering the importance of each of the above which one of the following sequences is correct ?

- (A) abcd (B) bcad
(C) badc (D) acdb

125. କ୍ୟୁପ୍ରିକ୍ ନାଇଟ୍ରେଟ୍‌ର ଦୁଇଟି ଅଣୁରେ ମୋଟ ଯେଉଁ ସଂଖ୍ୟକ ପରମାଣୁ ଅଛି, ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁଟିରେ ମୋଟ ସେହି ସଂଖ୍ୟକ ପରମାଣୁ ଅଛି ?

- (A) ଏମୋନିୟମ୍ ସଲ୍‌ଫେଟ୍‌ର ଗୋଟିଏ ଅଣୁ (B) ଏଲୁମିନିୟମ୍ କାର୍ବୋନେଟ୍‌ର ଗୋଟିଏ ଅଣୁ
(C) ସୋଡିୟମ୍ ବାଇକାର୍ବୋନେଟ୍‌ର ତିନୋଟି ଅଣୁ (D) ପୋଟାସିୟମ୍ କ୍ଲୋରେଟ୍‌ର ଚାରୋଟି ଅଣୁ

Which one of the following contain(s) the same number of total atoms as that in two molecules of cupric nitrate ?

- (A) One molecule of ammonium sulphate
(B) One molecules of aluminium carbonate
(C) Three molecules of sodium bicarbonate
(D) Four molecules of potassium chlorate

126. ଗୋଟିଏ ଘରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ 40W ର ଦୁଇଟି ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବଲ୍‌ବ୍ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ 60W ର ଦୁଇଟି ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପଞ୍ଜା ଦିନକୁ 5 ଘଣ୍ଟା ଲେଖାଏଁ ଏକକାଳୀନ ବ୍ୟବହୃତ ହେଲେ ଏପ୍ରିଲ୍ ମାସରେ କେତେ ଯୁନିଟ୍ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ବ୍ୟୟିତ ହେବ ?

- (A) 15 (B) 20 (C) 30 (D) 40

If two electric bulbs of 40W each and two electric fans of 60W each are used simultaneously for 5 hours a day, how many units of electrical energy shall be consumed in the month of April ?

- (A) 15 (B) 20 (C) 30 (D) 40

127. ବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅନୁଧ୍ୟାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ :

- (a) ନିଜେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିଥିବା ତଥ୍ୟକୁ ଭିତ୍ତି କରି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନେଇ ହେବ ।
 (b) ନିଜର ବନ୍ଧୁମାନେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିଥିବା ତଥ୍ୟକୁ ଭିତ୍ତି କରି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନେଇ ହେବ ।
 (c) ବିଶେଷଜ୍ଞମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲିପିବଦ୍ଧ ତଥ୍ୟକୁ ଭିତ୍ତିକରି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନେଇ ହେବ ।
 ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଉଚିତ ପଦକ୍ଷେପ ହେବ ?

- (A) କେବଳ (a) (B) କେବଳ (c)
 (C) ଉଭୟ (a) ଓ (c) (D) ଉଭୟ (a) ଓ (b)

In science related studies :

- (a) Inference can be drawn from the tabulated data made by self.
 (b) Inference can be drawn from the data tabulated by own friends.
 (c) Inference can be drawn from the data tabulated by a group of experts.

Which one of the following would be the right step ?

- (A) (a) only (B) (c) only
 (C) Both (a) and (c) (D) Both (a) and (b)

128. କେଉଁଟି ଠିକ୍ ନୁହେଁ ?

- (A) ନ୍ୟଷ୍ଟି – ଗୁଣସୂତ୍ର – ଜିନ୍ (B) ଜୀବକୋଷ – ପ୍ରୋଟୋପ୍ଲାଜମ୍ – ନ୍ୟଷ୍ଟି
 (C) ଜୀବକୋଷ – କୋଷଝିଲ୍ଲା – ସାଇଟୋପ୍ଲାଜମ୍ (D) ଜୀବକୋଷ – ସାଇଟୋପ୍ଲାଜମ୍ – ନ୍ୟଷ୍ଟି

Which one is not correct ?

- (A) Nucleus – Chromosome – Gene (B) Cell – Protoplasm – Nucleus
 (C) Cell – Cell membrane – Cytoplasm (D) Cell – Cytoplasm – Nucleus

129. (a) ପ୍ରତୀକ, କେବଳ ମୌଳିକ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ।

(b) ସଂକେତ, କେବଳ ଯୌଗିକ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ।

- (A) (a) ଠିକ୍ ଏବଂ (b) ଭୁଲ୍ (B) (b) ଠିକ୍ ଏବଂ (a) ଭୁଲ୍
 (C) ଉଭୟ (a) ଓ (b) ଠିକ୍ (D) ଉଭୟ (a) ଓ (b) ଭୁଲ୍

(a) Symbol is applicable to elements only.

(b) Formula is applicable to compounds only.

- (A) (a) is correct and (b) is wrong (B) (b) is correct and (a) is wrong
 (C) Both (a) and (b) are correct (D) Both (a) and (b) are wrong

130. କେଉଁ ମାନର ବଟକରାଟି ଦୋକାନଗୁଡ଼ିକରେ ଉପଲବ୍ଧ ନୁହେଁ ?

- (a) 100 ଗ୍ରା. (b) 200 ଗ୍ରା.
(c) 250 ଗ୍ରା. (d) 500 ଗ୍ରା.

ଏହା ଏକ —

- (A) ଜ୍ଞାନଭିତ୍ତିକ ପ୍ରଶ୍ନ (B) ବୋଧଭିତ୍ତିକ ପ୍ରଶ୍ନ
(C) ପ୍ରୟୋଗଭିତ୍ତିକ ପ୍ରଶ୍ନ (D) କୌଶଳଭିତ୍ତିକ ପ୍ରଶ୍ନ

Weight of which denomination is not available in the shops ?

- (a) 100 g (b) 200 g
(c) 250 g (d) 500 g

This is a/an :

- (A) Knowledge-based question (B) Understanding-based question
(C) Application-based question (D) Skill-based question

131. ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ଭିନ୍ନ ଧରଣର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟେ ?

- (A) ଜଳରେ ତୁନି ମିଶାଇଲେ (B) ଜଳରେ ସୋଡ଼ିୟମ୍ କ୍ଲୋରାଇଡ୍ ମିଶାଇଲେ
(C) ଜଳରେ ଘନ ସଲ୍‌ଫ୍ୟୁରିକ୍ ଅମ୍ଳ ମିଶାଇଲେ (D) ଜଳରେ ଗ୍ଲୁକୋଜ୍ ମିଶାଇଲେ

In which one of the following cases a different kind of change occurs ?

- (A) Adding lime to water
(B) Adding sodium chloride to water
(C) Adding concentrated sulphuric acid to water
(D) Adding glucose to water

132. ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅବତଳ ଦର୍ପଣରେ ସଳଖ ପ୍ରତିବିମ୍ବ ଗଠିତ ହୋଇଥାଏ ?

ଯେତେବେଳେ ବସ୍ତୁ :

- (A) C ରେ ଥାଏ (B) C ଓ F ମଧ୍ୟରେ ଥାଏ
(C) F ରେ ଥାଏ (D) F ଓ P ମଧ୍ୟରେ

In which one of the following cases an erect image is formed in a concave mirror ?

When the object is :

- (A) At C (B) Between C and F
(C) At F (D) Between F and P

133. (a) ପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ

(b) ପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଆଚରଣଗତ ପରିବର୍ତ୍ତନ

(c) ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶିକ୍ଷାଦାନ ଲକ୍ଷ୍ୟ

(A) (a) ଓ (b) ଏକା ଅଟେ ଏବଂ (c) ଭିନ୍ନ ଅଟେ

(B) (a), (b) ଓ (c) ପରସ୍ପର ଠାରୁ ଭିନ୍ନ

(C) (a), (b) ଓ (c) ଏକା ଅଟନ୍ତି

(D) (a) ଓ (c) ଏକା ଅଟେ ଏବଂ (b) ଭିନ୍ନ ଅଟେ

(a) Expected Learning Outcomes

(b) Expected Behavioral Changes

(c) Specific Instructional Objectives

(A) (a) and (b) are the same and (c) is different

(B) (a), (b) and (c) are different from each other

(C) (a), (b) and (c) are the same

(D) (a) and (c) are the same and (b) is different

134. କେଉଁଟି ଅନ୍ୟ ତିନୋଟି ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ?

(A) ଲାଳ ଗ୍ରନ୍ଥି

(B) ପିତୁୟଟାରି ଗ୍ରନ୍ଥି

(C) ସ୍ୱେଦ ଗ୍ରନ୍ଥି

(D) ତୈଳ ଗ୍ରନ୍ଥି

Which one is different from the other three ?

(A) Salivary gland

(B) Pituitary gland

(C) Sweat gland

(D) Oil gland

135. ରାସାୟନିକ ସମୀକରଣ ଗୁଡ଼ିକରେ ନିମ୍ନମୁଖୀ ତୀର ଚିହ୍ନ ଏବଂ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱମୁଖୀ ତୀର ଚିହ୍ନ :

(a) କେବଳ ପ୍ରତିକାରକଗୁଡ଼ିକର କଡ଼ରେ ଲେଖାଯାଏ ।

(b) କେବଳ ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକର କଡ଼ରେ ଲେଖାଯାଏ ।

(c) ଉଭୟ ପ୍ରତିକାରକ ଓ ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକର କଡ଼ରେ ଲେଖାଯାଏ ।

(A) (a) ଠିକ୍ ଏବଂ (b) ଓ (c) ଭୁଲ୍

(B) (b) ଠିକ୍ ଏବଂ (a) ଓ (c) ଭୁଲ୍

(C) (c) ଠିକ୍ ଏବଂ (a) ଓ (b) ଭୁଲ୍

(D) ଉପରୋକ୍ତ (a), (b) ଓ (c) ଭଳି କୌଣସି ନିୟମ ନାହିଁ

In chemical equations downward arrow and upward arrow are written :

- (a) By the sides of the reactants only
- (b) By the sides of the products only
- (c) By the sides of both the reactants and products
- (A) (a) is correct and (b) and (c) are wrong
- (B) (b) is correct and (a) and (c) are wrong
- (C) (c) is correct and (a) and (b) are wrong
- (D) There are no rules as stated in (a), (b) and (c) above

136. (a) ଗଠନକ୍ଷମ (ଗଠନାତ୍ମକ) ମୂଲ୍ୟାୟନ ଶିକ୍ଷାଦାନର ଦୁର୍ବଳ ବିନ୍ଦୁଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିଥାଏ ।

(b) ଗଠନକ୍ଷମ ମୂଲ୍ୟାୟନ ଶିକ୍ଷଣର ଦୁର୍ବଳ ବିନ୍ଦୁଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିଥାଏ ।

(c) ଗଠନକ୍ଷମ ମୂଲ୍ୟାୟନ ଦ୍ୱାରା ସମୟର ଅପଚୟ ଅପଚୟ ହୋଇଥାଏ ।

(d) ସାମଗ୍ରିକ ମୂଲ୍ୟାୟନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିବା ବେଳେ ଗଠନକ୍ଷମ ମୂଲ୍ୟାୟନର କୌଣସି ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ।

(A) (a) ଓ (b) ଠିକ୍ ଏବଂ (c) ଓ (d) ଭୁଲ୍ (B) (c) ଓ (d) ଠିକ୍ ଏବଂ (a) ଓ (b) ଭୁଲ୍

(C) (d) ଠିକ୍ ଏବଂ (a), (b) ଓ (c) ଭୁଲ୍ (D) (b) ଠିକ୍ ଏବଂ (a), (c) ଓ (d) ଭୁଲ୍

(a) Formative evaluation diagnoses the weak spots of teaching.

(b) Formative evaluation diagnoses the weak spots of learning.

(c) Time is unnecessarily wasted by formative evaluation.

(d) There is no need of formative evaluation when there is provision for summative evaluation.

(A) (a) and (b) is correct and (c) and (d) are wrong

(B) (c) and (d) is correct and (a) and (b) are wrong

(C) (d) is correct and (a), (b) and (c) are wrong

(D) (b) is correct and (a), (c) and (d) are wrong

137. ଗୋଟିଏ ମଟରକାରୁ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପରିବେଗ 25 ms^{-1} ଥିଲା । ବ୍ରେକ୍ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାରୁ କାର୍‌ଟି 2 ସେକେଣ୍ଡରେ ଛିରାବସ୍ଥାକୁ ଆସିଲା । କାର୍‌ଟିର ତ୍ୱରଣ କେତେ ଥିଲା ?

(A) 12.5 ms^{-2}

(B) -12.5 ms^{-2}

(C) 25 ms^{-2}

(D) -25 ms^{-2}

The initial velocity of a motor car was 25 ms^{-1} . On applying brake it came to rest in 2 seconds. What was the acceleration of the car ?

- (A) 12.5 ms^{-2} (B) -12.5 ms^{-2}
(C) 25 ms^{-2} (D) -25 ms^{-2}

138. XY_2 ଏକ ଯୌଗିକର ସଂକେତ ଅଟେ, ଯେଉଁଥିରେ X ଏକ ଧାତୁ ଏବଂ Y ଏକ ଅଧାତୁ ଅଟେ । Y ଓ X ର ଯୋଜ୍ୟତା ଯଥାକ୍ରମେ :

- (a) 1 ଓ 2 ହୋଇପାରେ (b) 2 ଓ 1 ହୋଇପାରେ
(c) 3 ଓ 6 ହୋଇପାରେ (d) 4 ଓ 2 ହୋଇପାରେ
(A) (a) ଓ (c) ଠିକ୍ ଏବଂ (b) ଓ (d) ଭୁଲ୍ (B) (b) ଓ (d) ଠିକ୍ ଏବଂ (a) ଓ (c) ଭୁଲ୍
(C) (a) ଠିକ୍ ଏବଂ (b), (c) ଓ (d) ଭୁଲ୍ (D) (b) ଠିକ୍ ଏବଂ (a), (c) ଓ (d) ଭୁଲ୍

XY_2 is the formula of a compound in which X is a metal and Y is a non-metal. The valencies of Y and X respectively may be :

- (a) 1 and 2 (b) 2 and 1
(c) 3 and 6 (d) 4 and 2
(A) (a) and (c) are correct and (b) and (d) are wrong
(B) (b) and (d) are correct and (a) and (c) are wrong
(C) (a) is correct and (b), (c) and (d) are wrong
(D) (b) is correct and (a), (c) and (d) are wrong

139. କେଉଁ ପଦ୍ଧତିରେ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀକୁ ନୂତନ ଜ୍ଞାନ ଆବିଷ୍କାର ଓ ଗଠନ କରିବା ପାଇଁ ଅଧିକ ସୁଯୋଗ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇଥାଏ ?

- (A) ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ପଦ୍ଧତି (B) ସମସ୍ୟା ସମାଧାନମୂଳକ ପଦ୍ଧତି
(C) ବିଜ୍ଞାନାଗାର ପଦ୍ଧତି (D) ପ୍ରଦର୍ଶନ ପଦ୍ଧତି

In which method ample opportunities are available to the learner to discover and construct new knowledge :

- (A) Project method (B) Problem solving method
(C) Laboratory method (D) Demonstration method

140. ରୋଗର କାରକକୁ ଭିତ୍ତି କରି କେଉଁଟି ଅନ୍ୟ ତିନୋଟି ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ?

- (A) ପୋଲିଓ (B) ଆମାଗନ୍ଧ
(C) ହାଡ଼ପୁଟି (D) ହେପାଟାଇଟିସ୍-B

Basing on the causative factor of the disease which one is different from the other three ?

- (A) Polio (B) Dysentery
(C) Chicken pox (D) Hepatitis-B

141. କେଉଁଟିର ଏକକ ଅନ୍ୟ ତିନୋଟିର ଏକକ ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ?

- (A) ଚାପ (B) ବଳ
(C) ସଂଘାତ (D) ପ୍ଲବତା

The unit of which one is different from that of the other three ?

- (A) Pressure (B) Force
(C) Thrust (D) Buoyancy

142. ବିଜ୍ଞାନ ମତ ଅନୁଯାୟୀ ନିରାପଦ ପାନୀୟ ଜଳ ପାଇବା ପାଇଁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ ପଦ୍ଧତିଟି ଉତ୍କୃଷ୍ଟତର ?

- (a) ଜଳକୁ ଫୁଟାଇ ସାରି ଛାଣିବା
(b) ଜଳକୁ ଛାଣି ସାରି ଫୁଟାଇବା
(c) ଜଳକୁ ଛାଣି ସାରି ଫୁଟାଇବା ପରେ ପୁଣି ଛାଣିବା
(d) ଜଳରେ କ୍ଲୋରିନ୍ ବଟିକା ପକାଇ ପିଇପାରିବ

ଏହା ଏକ :

- (A) ଜ୍ଞାନଭିତ୍ତିକ ପ୍ରଶ୍ନ (B) ବୋଧଭିତ୍ତିକ ପ୍ରଶ୍ନ
(C) ପ୍ରୟୋଗଭିତ୍ତିକ ପ୍ରଶ୍ନ (D) କୌଶଳଭିତ୍ତିକ ପ୍ରଶ୍ନ

According to science, which one of the following method is better to make water safe for drinking ?

- (a) Filter the water after boiling
(b) Boil the water after filtering
(c) Filter, then boil and again filter the water
(d) One can drink after putting chlorine tablet in water

This is a/an :

- (A) Knowledge-based question
(B) Understanding-based question
(C) Application-based question
(D) Skill-based question

143. ସବଳକ୍ଷାର ଓ ଦୁର୍ବଳ ଅମ୍ଳର ଯୋଡ଼ା କେଉଁଟି ?

- (A) NaOH and HCl (B) KOH and H_2SO_4
(C) NH_4OH and H_2CO_3 (D) $Ca(OH)_2$ and H_2SO_3

Which one is the pair of strong base and weak acid ?

- (A) NaOH and HCl (B) KOH and H_2SO_4
(C) NH_4OH and H_2CO_3 (D) $Ca(OH)_2$ and H_2SO_3

144. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପରିପଥରେ A ଓ B ବିନ୍ଦୁ ମଧ୍ୟରେ ସମୂହ (ପରିଣାମୀ) ପ୍ରତିରୋଧ କେତେ ହେବ ?

- (A) ୩ଓମ୍ (B) ୩ଓମ୍
(C) 2 ଓମ୍ (D) 3 ଓମ୍

What will be the equivalent resistance between the points A and B in the circuit given below ?

- (A) Ohm (B) Ohm (C) 2 Ohm (D) 3 Ohm

145. ଭାରତର ସାଧାରଣ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକ ଶ୍ରେଣୀଗୁଡ଼ିକରେ ବିଜ୍ଞାନ ଶିକ୍ଷାଦାନ ନିମିତ୍ତ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପଦ୍ଧତିଟି ବାଞ୍ଛନୀୟ ?

- (A) ବିଜ୍ଞାନାଗାର ପଦ୍ଧତି (B) ପ୍ରଦର୍ଶନ ପଦ୍ଧତି
(C) ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ପଦ୍ଧତି (D) ସମସ୍ୟା ସମାଧାନମୂଳକ ପଦ୍ଧତି

Which one of the following methods is desirable for teaching science in the upper primary classes of the general schools in India ?

- (A) Laboratory Method (B) Demonstration Method
(C) Project Method (D) Problem solving Method

146. କେଉଁଗୁଡ଼ିକ ଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀ ଭୁକ୍ତ ?

- (A) ବୁଧ, ଶୁକ୍ର, ପୃଥିବୀ, ମଙ୍ଗଳ (B) ଗ୍ୟାସ୍ ଜିଆଣ୍ଟସମୂହ
(C) ଅନ୍ତଃ ଗ୍ରହ ସମୂହ (D) ପାର୍ଶ୍ଵଗ୍ରହ ସମୂହ

Which group belongs to a different class ?

- (A) Mercury, venus, Earth, Mars (B) Gas giants
(C) Inner Planets (D) Terrestrial planets

147. ପାର୍ଶ୍ଵ ବିସ୍ଥାପନର ମାତ୍ରା :

- (A) କେବଳ ଆପତନ କୋଣ ଉପରେ ନିର୍ଭର ଶୀଳ
(B) କେବଳ ମାଧ୍ୟମଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକୃତି ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ
(C) ଉଭୟ ଆପତନ କୋଣ ଏବଂ ମାଧ୍ୟମଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକୃତି ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ
(D) ଉପରୋକ୍ତ କୌଣସିଟି ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ନୁହେଁ

The degree of lateral displacement :

- (A) Is dependent only on the angle of incidence
(B) Is dependent only on the natures of the media
(C) Is dependent on both the angle of incidence and the natures of the media
(D) Is not dependent on any of the above

148. (a) କପଡ଼ା ଦୋକାନଗୁଡ଼ିକରେ ମିଟର୍ ଓ ସେ. ମି. ଏକକ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ।
 (b) ଚାଉଳ, ଗହମ, ଚିନି ଆଦି ପାଇକାରୀ ଦୋକାନଗୁଡ଼ିକରେ କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ୍ ଓ କି. ଗ୍ରା. ଏକକ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ।
 (c) ସୁନା, ରୂପା ଆଦିର ଅଳଙ୍କାର ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକରେ ଗ୍ରାମ୍ ଓ ମି. ଗ୍ରା. ଏକକ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ।
 (d) ଖୁରୁରା ସଉଦା ଓ ପରିବା ଦୋକାନଗୁଡ଼ିକରେ କି. ଗ୍ରା. ଓ ଗ୍ରାମ୍ ଏକକ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ।
 ଏହି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତଗୁଡ଼ିକ କେଉଁ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ?

- (A) ଜ୍ଞାନଭିତ୍ତିକ (B) ବୋଧଭିତ୍ତିକ
 (C) ପ୍ରୟୋଗଭିତ୍ତିକ (D) କୌଶଳଭିତ୍ତିକ

- (a) Units of metre and cm are being used in the cloth shops.
 (b) Units of quintal and kg are being used in the whole sellers' shops of rice, wheat, sugar etc.
 (c) Units of gram and m.g. are being used in the shops of ornaments of gold, silver etc.
 (d) Units of kg and gram are being used in the retailers shops of grocery and vegetables.

All these illustrations belong to which category ?

- (A) Knowledge-based
 (B) Understanding-based
 (C) Application-based
 (D) Skill-based

149. କେଉଁଟି ଅନ୍ୟ ତିନୋଟି ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ?

- (A) ଏମିବା (B) ପ୍ଲାସ୍ମୋଡିୟମ୍
 (C) ପାରାମିସିୟମ୍ (D) ପେନ୍ସିଲିୟମ୍

Which one belongs to a different class from the other three ?

- (A) Amoeba (B) Plasmodium
 (C) Paramecium (D) Penicillium

150. ନିମ୍ନୋକ୍ତ କାହାମୋଗୁଁ ଏଡ୍ସ୍ ହୁଏ ?

- (A) ବ୍ୟାକ୍ଟେରିଆ (B) ଭୂତାଣୁ (C) ଜୀବାଣୁ (D) ଆଦିପ୍ରାଣୀ

From which one of the following AIDS is caused ?

- (A) Bacteria (B) Virus (C) Worm (D) Protozoa

ସାମାଜିକ ପାଠ
SOCIAL STUDIES

91. ଖାରବେଳଙ୍କ ରାଜତ୍ବର ବିଶଦ ବିବରଣୀ କେଉଁ ଶିଳାଲେଖରୁ ଜାଣିବାକୁ ମିଳେ ?

- (A) ରାଣୀ ଗୁମ୍ଫା (B) ବ୍ୟାଗ୍ରା ଗୁମ୍ଫା
(C) ହାତୀ ଗୁମ୍ଫା (D) ଭଲୁକା ଗୁମ୍ଫା

From which of the following rock inscriptions the detail information of Kharbela's reign is found ?

- (A) Rani Gumphā (B) Byaghra Gumphā
(C) Hati Gumphā (D) Bhalluka Gumphā

92. 1947 ମସିହାରେ ଭାରତ ସ୍ୱାଧୀନତା ଲାଭକରିବା ସମୟରେ ଭାରତ ଓ ପାକିସ୍ତାନ ମଧ୍ୟରେ କେତୋଟି ଦେଶୀୟ ରାଜ୍ୟ ଥିଲା ?

- (A) 526 (B) 536
(C) 562 (D) 563

How many princely states were there both in India and Pakistan when India got Independence in the year 1947 ?

- (A) 526 (B) 536
(C) 562 (D) 563

93. କିଏ ତେଲୁଗୁ ଭାଷାରେ ‘ମହାଭାରତ’ ରଚନା କରିଥିଲେ ?

- (A) ପମ୍ପା (B) କମ୍ବାନ
(C) ନାନାୟ (D) ରାମାନୁଜ

Who did compose “The Mahabharat” in Telugu language ?

- (A) Pampa (B) Kamban
(C) Nanaya (D) Ramanuja

94. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଏକ ବିଶିଷ୍ଟ ଜୈନ ସାହିତ୍ୟ ?

- (A) ପ୍ରଜ୍ଞାପାରମିତ ସୂତ୍ରଶାସ୍ତ୍ର (B) ଅଭିଧର୍ମ ପିଟକ
(C) ମହାବିଭାସା ଶାସ୍ତ୍ର (D) କଳ୍ପସୂତ୍ର

Which one of the followings is a famous Jain literature ?

- (A) Pragnyaparamita Sutasastra (B) Abhidharma Pitak
(C) Mahabibhasa Sastra (D) Kalpasutra

95. ଭୁବନେଶ୍ୱରର କୌଶଲ୍ୟାଗଙ୍ଗ ଜଳାଶୟ ନିର୍ମୋକ୍ତ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କିଏ ଖନନ କରାଇଥିଲେ ?

- (A) ପ୍ରଥମ ନରସିଂହଦେବ (B) ଲାଙ୍ଗୁଳା ନରସିଂହଦେବ
(C) ଅନନ୍ତବର୍ମା ଚୋଡ଼ଗଙ୍ଗଦେବ (D) ଅଙ୍ଗଭୀମଦେବ

Who among the following did excavate the Kausalyaganga Water Reservoir in Bhubaneswar ?

- (A) Narasinghadev – I (B) Langula Narasinghadev
(C) Ananta Barma Chodagangadev (D) Anangabhimadev

96. ଆଦିକବି ସାରଳା ଦାସ ନିର୍ମୋକ୍ତମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କାହାର ସମସାମୟିକ ଥିଲେ ?

- (A) କପିଳେନ୍ଦ୍ର ଦେବ (B) ପ୍ରଥମ ନରସିଂହଦେବ
(C) ତୃତୀୟ ଅଙ୍ଗଭୀମଦେବ (D) ଅନନ୍ତବର୍ମା ଚୋଡ଼ଗଙ୍ଗଦେବ

Who of the following rulers was a contemporary of Adikabi Sarala Das ?

- (A) Kapilendra Dev (B) Narasinghadev – I
(C) Anangabhimadeva – III (D) Anantavarma Chodagangadev

97. ନିର୍ମୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ ଦେଶ ‘ଇଷ୍ଟଇଣ୍ଡିଆ କମ୍ପାନୀ’ ଗଠନରେ ସଂପୃକ୍ତ ନଥିଲେ ?

- (A) ପର୍ତ୍ତୁଗାଲ (B) ଜର୍ମାନୀ
(C) ଫ୍ରାନସ୍ (D) ଇଂଲଣ୍ଡ

Which country of the following was not associated with the formation of “East India” Company?

- (A) Portugal (B) Germany
(C) France (D) England

98. ଆମ ସମ୍ବିଧାନର କେଉଁ ଧାରାରେ ସାମ୍ବିଧାନିକ ପ୍ରତିକାର ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ?

- (A) 29 (B) 31
(C) 30 (D) 32

In which of the following articles of our constitution, the right to constitutional remedies has been assigned ?

- (A) 29 (B) 31
(C) 30 (D) 32

99. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଏକ ମୌଳିକ ଅଧିକାର ନୁହେଁ ?

- (A) ସ୍ୱାଧୀନତାର ଅଧିକାର (B) ସମାନତାର ଅଧିକାର
(C) ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧିକାର (D) ସାଂସ୍କୃତିକ ଓ ଶିକ୍ଷାଗତ ଅଧିକାର

Which one of the followings is not a fundamental right ?

- (A) Right to Freedom (B) Right to Equality
(C) Right to Property (D) Cultural and Educational Right

100. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ ତାରିଖଟି ପ୍ରତିବର୍ଷ ‘ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ମହିଳା ଦିବସ’ ରୂପେ ପାଳିତ ହୋଇଥାଏ ?

- (A) ମାର୍ଚ୍ଚ – 8 (B) ମାର୍ଚ୍ଚ – 9
(C) ସେପ୍ଟେମ୍ବର – 8 (D) ସେପ୍ଟେମ୍ବର – 9

Which one of the following dates is observed every year as the ‘International Women’s Day’ ?

- (A) 8 – March (B) 9 – March
(C) 8 – September (D) 9 – September

101. ମୁସଲମାନ ସନ୍ଥମାନଙ୍କୁ ‘ସୁଫି’ କୁହାଯାଏ, କାରଣ ସେମାନେ —

- (A) ସଫା ପୋଷାକ ପିନ୍ଧୁଥିଲେ (B) ଉଲ୍ ତିଆରି ପୋଷାକ ପିନ୍ଧୁଥିଲେ
(C) ସାଧାରଣ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧୁଥିଲେ (D) ଅତ୍ୟନ୍ତ ମୂଲ୍ୟବାନ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧୁଥିଲେ

The Islam saints are called ‘Sufi’ because —

- (A) They put on clean clothes (B) They put on woolen garments
(C) They put on ordinary clothes (D) They put on very costly clothes

102. ମାଲ୍ଡିଭ୍‌ସର ଅଧିକାଂଶ ଅଧିବାସୀ କେଉଁ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଅଟନ୍ତି -

- (A) ହିନ୍ଦୁ (B) ବୌଦ୍ଧ
(C) ମୁସଲମାନ୍ (D) ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନ୍

Most of the inhabitants of Maldives belong to which of the following communities ?

- (A) Hindu (B) Buddhist
(C) Muslim (D) Christian

103. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କପିଳେନ୍ଦ୍ର ଦେବ କେଉଁ ରାଜବଂଶ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ ?

- (A) ସୂର୍ଯ୍ୟ ବଂଶ (B) ଗଙ୍ଗ ବଂଶ
(C) ଭୋଲ ବଂଶ (D) କେଶରୀ ବଂଶ

Which one of the following dynasty did Kapilendra Dev establish ?

- (A) Surya Dynasty (B) Ganga Dynasty
(C) Bhoi Dynasty (D) Keshari Dynasty

104. ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ସନନ୍ଦ କେତେଗୋଟି ଭାଷାରେ ଲିଖିତ ?

- (A) 5 (B) 10
(C) 15 (D) 20

The Charter of the U. N. O. has been written in how many languages ?

- (A) 5 (B) 10
(C) 15 (D) 20

105. କେତେ ତମ ସଂବିଧାନ ସଂଶୋଧନ ଅନୁଯାୟୀ 06 ରୁ 14 ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ ଶିଶୁଙ୍କୁ ମାଗଣା ଓ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ?

- (A) 85 ତମ (B) 86 ତମ
(C) 87 ତମ (D) 88 ତମ

According to which constitutional amendment, the provision for free and compulsory education has been made for the children in the age group of 06 to 14 years ?

- (A) 85th (B) 86th
(C) 87th (D) 88th

106. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଅନନ୍ତବର୍ମା ଚୋଡ଼ଗଙ୍ଗଦେବଙ୍କ ସୈନ୍ୟବାହିନୀର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନଥିଲା ?

- (A) ରଥାରୋହୀ (B) ଅଶ୍ୱାରୋହୀ
(C) ଗଜାରୋହୀ (D) ପଦାତିକ

Which of the following was not included in the Armed force segment of Anantavarma Chodagangadev ?

- (A) Chariot (B) Cavalry
(C) Elephantry (D) Infantry

107. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦେଶଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ ଦେଶରେ 1688 ଖ୍ରୀ. ଅରେ ଗ୍ଲୋରିଅସ୍ ରିଭଲ୍ୟୁସନ୍ ସଂଘଟିତ ହୋଇଥିଲା ?

- (A) ଫ୍ରାନ୍ସ (B) ଇଂଲଣ୍ଡ
(C) ଜର୍ମାନୀ (D) ଇଟାଲୀ

In which of the following countries did the Glorious Revolution take place in 1688 A. D. ?

- (A) France (B) England
(C) Germany (D) Italy

108. ପୁରୀର ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ମଠ କାହାଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା ?

- (A) ଶ୍ରୀଚୈତନ୍ୟ (B) ରାମାନୁଜ
(C) ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟ (D) ରାମାନନ୍ଦ

By whom was the Gobardhana Matha in Puri, established?

- (A) Sri Chaitanya (B) Ramanuja
(C) Sankaracharya (D) Ramananda

109. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଚାପଗୋଷ୍ଠୀର କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ ?

- (A) ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବା
(B) ନିଜର ସ୍ୱାର୍ଥ ହାସଲ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା
(C) ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିବା
(D) ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ କରିବା

Which one of the following is not a function of the Pressure group ?

- (A) To influence the members of the Legislative Assembly
(B) To work for self interest
(C) To request the members of the Legislative Assembly
(D) To control the members of the Legislative Assembly

110. ପାଠ୍ୟୋପକରଣ ବ୍ୟବହାର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ କେଉଁଟି ଅନ୍ୟ ତିନୋଟି ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ?

- (A) ସ୍ଲାଇଡ୍ (B) ମଡେଲ
(C) ଭିଡିଓ (D) ପ୍ରୋଜେକ୍ଟର

Which one of the followings is different from the other three from uses of learning aids ?

- (A) Slide (B) Model
(C) Video (D) Projector

111. କୁତୁବୁଦ୍ଦିନ୍ ଆଇବାକ୍ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ ରାଜ୍ୟକୁ ଜୟ କରିନଥିଲେ ?

- (A) ଦିଲ୍ଲୀ (B) କନୌଜ
(C) କୋଲି (D) କଳିଙ୍ଗ

Which of the following states was not conquered by Qutubuddin Aibaq ?

- (A) Delhi (B) Kanauj
(C) Koli (D) Kalinga

112. ନିମ୍ନୋକ୍ତଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ମାନକ ସ୍ୱରୂପ ମୂଲ୍ୟାୟନ ଦ୍ୱାରା ମାପି ହୁଏ ?

- (A) ସାଂଗଠନିକ ଦକ୍ଷତା (B) ଆପେକ୍ଷିକ କୃତିତ୍ୱର ତୁଳନାତ୍ମକ ଚିତ୍ର
(C) ବିଶ୍ଳେଷଣାତ୍ମକ ଜ୍ଞାନ (D) ପଦ୍ଧତି ଓ ପ୍ରଣାଳୀ ବିଷୟରେ ଜ୍ଞାନ

Which one of the following is measured by standardised evaluation ?

- (A) Organisational ability
(B) Comparative picture of relative achievements
(C) Analytical knowledge
(D) Knowledge on system and process

113. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରରେ ଇତିହାସ ଶିକ୍ଷାଦାନ ନିମନ୍ତେ ଅଧିକ ଉପଯୋଗୀ ପଦ୍ଧତି ?

- (A) ଗଳ୍ପ କଥନ (B) ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ
(C) ପ୍ରଦର୍ଶନ (D) ଆଲୋଚନା ଓ ବର୍ଣ୍ଣନା

Which of the following is more relevant for the teaching of history ?

- (A) Story telling (B) Problem solving
(C) Demonstration (D) Discussion cum narration

114. ବାର୍ଷିକ ପରୀକ୍ଷାର ମୂଲ୍ୟାୟନ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମୂଲ୍ୟାୟନଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ ଶ୍ରେଣୀର ?

- (A) ସ୍ଥାନୀକରଣ (B) ନୈଦାନିକ
(C) ଗଠନମୂଳକ (D) ସମଷ୍ଟିଗତ

Evaluation in the Annual Examination belongs to which one of the following categories of evaluations ?

- (A) Placement (B) Diagnostic
(C) Formative (D) Summative

115. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି କ୍ଷେତ୍ର ପରିଭ୍ରମଣ ପଦ୍ଧତି ମାଧ୍ୟମରେ ଶିକ୍ଷାଦାନର ଉପାଦେୟତା ନୁହେଁ ?

- (A) ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ଅନୁଭୂତି ମାଧ୍ୟମରେ ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରେ
(B) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସହଯୋଗ ଓ ଦଳଗତ ଭାବଧାରା ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ
(C) କର୍ମ ମାଧ୍ୟମରେ ଜ୍ଞାନ ଆହରଣର ସୁଯୋଗ
(D) ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଓ ବାସ୍ତବ ଜ୍ଞାନ ଲାଭ

Which one of the following is not relevant to impart education through the process of field trip ?

- (A) Student gains knowledge by experience
(B) Emergence of ideas of cooperation and team-spirit
(C) Opportunity for acquisition of knowledge through work
(D) Acquisition of direct and concrete knowledge

116. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ ସାମାଜିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଇତିହାସ ଶିକ୍ଷା ସହିତ ସମ୍ପୃକ୍ତ ନୁହେଁ ?

- (A) ସୃଜନଶୀଳତା (B) ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ ବିକାଶ
(C) ସାମାଜିକ ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ଜ୍ଞାନ (D) ଆନ୍ତର୍ଜାତିକତା

The teaching of which of the following social values is not associated with history teaching ?

- (A) Creativity (B) Disciplinary growth
(C) Social and cultural knowledge (D) Internationalism

117. କେଉଁଟି ଅଭିନୟ ପଦ୍ଧତି ମାଧ୍ୟମରେ ଇତିହାସ ପାଠଦାନ ଦ୍ୱାରା ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ଲାଭକରୁଥିବା ସୁଫଳ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ନୁହେଁ ?

- (A) ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀର ମାନସିକ ଶକ୍ତି ଓ ପ୍ରତିଭାର ଉପଯୋଗ ହୁଏ
(B) ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀର ଇତିହାସ ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହ ବଢ଼େ
(C) ଅତୀତ ସମ୍ପର୍କରେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀର ବାସ୍ତବଧାରଣା ହୁଏ
(D) ଅତୀତ ଜୀବନ୍ତ ହୋଇଉଠେ

Which one is not a benefit that a student gets by teaching history through dramatization method ?

- (A) Utilization of mental power and talent of the learner
- (B) Enhancement of interest of a learner
- (C) Development of cancret idea about the past
- (D) Past becomes lively

118. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟିକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ସମୟରେ ଆମକୁ ଶିକ୍ଷଣ ଲକ୍ଷ୍ୟ, ବିଷୟ ବସ୍ତୁଚୟନ, ଉଦାହରଣ, ଉପସ୍ଥାପନା, ପଦ୍ଧତି ଅନୁଶୀଳନ ଓ ମୂଲ୍ୟାୟନ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ ?

- (A) ପାଠସୂଚୀ
- (B) ପାଠଯୋଜନା
- (C) ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ
- (D) ପରିଚ୍ଛାମଣ ଯୋଜନା

While preparing which one of the following emphasis has to be given on instructional objectives, content selection, examples, presentation method, analysis and evaluation :

- (A) Lesson Content
- (B) Lesson Plan
- (C) Text Books
- (D) Tour Planning

119. କେଉଁଟି କଳାପଟା କାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ସମ୍ପର୍କିତ ନୁହେଁ ?

- (A) ଶିକ୍ଷକ ପ୍ରାଞ୍ଜଳ ଓ ବଡ଼ ଅକ୍ଷରରେ ଲେଖିବେ
- (B) ଧାଡ଼ିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବଧାନ ରଖିବେ
- (C) ଲେଖିବା ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ଲିଭାଇ ଦେବେ
- (D) ବାମ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ସାଧାରଣ ସୂଚନା ଦେବେ

Which one of the following is not associated with the Black Board Work ?

- (A) Writing in clean and big letter
- (B) Keeping distance among lines
- (C) To write and erase simultaneously
- (D) To give general ideas on the left side

120. ଐତିହାସିକ ଘଟଣାବଳୀ ଅଧ୍ୟାପନାରେ କେଉଁଟି ଅଧିକ ସହାୟକ ହୋଇନଥାଏ ?

- (A) ସମୟରେଖା
- (B) ମାର୍ଗଦର୍ଶୀ ପୁସ୍ତିକା
- (C) ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ
- (D) ସହାୟକ ପୁସ୍ତକ

Which teaching-aid is not essential in teaching historical events ?

- (A) Time Line
- (B) Guide Book
- (C) Text Book
- (D) Reference Book

121. ମାନଚିତ୍ରରେ ଅଗଭୀର ଜଳରାଶିକୁ ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ କେଉଁ ରଙ୍ଗ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ?

- (A) ସବୁଜ (B) ହଳଦିଆ
(C) ଫିକା ନୀଳ (D) ଗାଢ଼ ନୀଳ

Which colour is used to show shallow water on a map ?

- (A) Green (B) Yellow
(C) Light Blue (D) Deep blue

122. କେଉଁଟି ଜଳବାୟୁର ଏକ ନିୟାମକ ନୁହେଁ ?

- (A) ଅକ୍ଷାଂଶ (B) ସମୁଦ୍ର ଠାରୁ ଛାନର ଦୂରତା
(C) ଦ୍ରାଘିମା (D) ସମୁଦ୍ର ପତ୍ତନରୁ ଛାନର ଦୂରତା

Which is not a factor for regulating climate ?

- (A) Latitude (B) Distance from the sea
(C) Longitude (D) Altitude

123. ଜୁନ୍ ମାସ 21 ତାରିଖରେ କେଉଁଠାରେ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ଲମ୍ବକିରଣ ପଡ଼ିଥାଏ ?

- (A) ମକର କ୍ରାନ୍ତି (B) ବିଷୁବ ବୃତ୍ତ
(C) ସୁମେରୁ ବୃତ୍ତ (D) କର୍କଟ କ୍ରାନ୍ତି

Where do the rays of the sun fall vertically on 21st of June ?

- (A) Tropic of capricorn (B) Equator
(C) Arctic circle (D) Tropic of cancer

124. ‘ବାରଖାନ’ ଭୂମିରୂପଟି କେଉଁ କ୍ଷୟକାରୀ ଶକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ ?

- (A) ନଦୀ (B) ହିମବାହ
(C) ପବନ (D) ଭୂତଳ ଜଳ

The land-form “Barkhan” is formed by which agent of erosion ?

- (A) River (B) Glacier
(C) Wind (D) Underground Water

125. ମାନଚିତ୍ର ଅଧ୍ୟୟନରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁଟି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ ?

- (A) ମାନଚିତ୍ର ଭାଷା ଶିକ୍ଷା (B) ମାନଚିତ୍ର ସଂରକ୍ଷଣ
(C) ମାନଚିତ୍ର ପଠନ (D) ମାନଚିତ୍ର ଅନୁଶୀଳନ

Which of the followings is not included in map study ?

- (A) Learning Map Language (B) Map Preservation
(C) Map-reading (D) Map interpretation

126. କେଉଁଟି ଘନୀଭବନର ପ୍ରକାର ନୁହେଁ ?

- (A) କରକା (B) ମେଘ
(C) ଶିଶିର (D) ବୁଲୁଡ଼ି

Which is not a form of condensation ?

- (A) Hailstone (B) Cloud
(C) Dew (D) Fog

127. କେଉଁ ଦୁଇଟି ସ୍ତର ମଧ୍ୟରେ ସ୍ତ୍ରୀଘୋଷିତର ରହିଛି ?

- (A) ମେସୋସ୍ଫିୟର ଓ ଅର୍ନୋସ୍ଫିୟର
(B) ଅର୍ନୋସ୍ଫିୟର ଓ ଟ୍ରୋପୋସ୍ଫିୟର
(C) ଟ୍ରୋପୋସ୍ଫିୟର ଓ ମେସୋସ୍ଫିୟର
(D) ଏକ୍ସୋସ୍ଫିୟର ଓ ମେସୋସ୍ଫିୟର

Stratosphere lies between which of the following two spheres ?

- (A) Mesosphere and Thermosphere
(B) Thermosphere and Troposphere
(C) Troposphere and Mesosphere
(D) Exosphere and Mesosphere

128. ଓଡ଼ିଶାର ହୀରାକୁଦ ନଦୀବନ୍ଧ ଯୋଜନା କେଉଁ ପଞ୍ଚ ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା କାଳରେ ଛାପନ କରାଯାଇଥିଲା ?

- (A) ଚତୁର୍ଥ (B) ତୃତୀୟ
(C) ଦ୍ଵିତୀୟ (D) ପ୍ରଥମ

The Hirakud Dam Project of Odisha was established during which five year plan ?

- (A) Fourth (B) Third
(C) Second (D) First

129. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଭିନ ?

- (A) ନିକେଲ (B) ସୀସା
(C) କ୍ରୋମାୟର (D) ଲୁହା

Which one of the following minerals is different ?

- (A) Nickel (B) Lead
(C) Chromite (D) Iron

130. ଜୈବିକ ଚାଷରେ କେଉଁ ଉପାଦାନଟି ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇନଥାଏ ?

- (A) ସବୁଜ ସାର (B) ରାସାୟନିକ ସାର
(C) ଜୀବାଣୁ ସାର (D) କମ୍ପୋଷ୍ଟ

Which element is not applied in Bio Farming ?

- (A) Green Manure (B) Chemical fertiliser
(C) Bio-fertiliser (D) Compost

131. କେଉଁ ଉଦ୍ଭିଦଟି ଟାଈଗା ଅଞ୍ଚଳରେ ଦେଖାଯାଏ ?

- (A) ଫର (B) ମେହଗାନି
(C) ରବର (D) ତାଳ ତେଲ

Which tree is found in Taiga ?

- (A) Fir (B) Mehogani
(C) Rubber (D) Palm oil

132. ଓଡ଼ିଶାର ଗୋପାଳପୁର ଅଞ୍ଚଳରେ କି ପ୍ରକାରର ଜଳବାୟୁ ଅନୁଭୂତ ହୁଏ ?

- (A) ମୌସୁମୀ (B) ମରୁ
(C) ନୀରକ୍ଷୀୟ (D) ଭୂମଧ୍ୟସାଗରୀୟ

Which type of climate is felt in Gopalpur of Odisha ?

- (A) Monsoon (B) Desert climate
(C) Equator climate (D) Mediterranean

133. ଓଡ଼ିଶାର ଅନୁଗୁଳ ଓ ଆଠମଲ୍ଲିକ ଅଞ୍ଚଳରେ କେଉଁ ମୃତ୍ତିକା ଦେଖାଯାଏ ?

- (A) ପତ୍ତୁ (B) ଲୋହିତ
(C) କଳା (D) ବାଦାମି

Which type of soil is found in Angul and Athmallik of Odisha ?

- (A) Alluvial (B) Red Soil
(C) Black Soil (D) Brown Soil

134. କେଉଁ ଉଦ୍ଭିଦର ଭୂଗୋଳକୀୟ ଉତ୍ସାରା ବୃଦ୍ଧି ସହ ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ ?

- (A) କଳ କାରଖାନାରୁ ବିଷାକ୍ତ ଗ୍ୟାସ ଓ ଧୂଆଁ ନିର୍ଗମନ
- (B) ଯାନବାହନରୁ ଧୂଆଁ ବାହାରିବା
- (C) ବାୟୁମଣ୍ଡଳର ଅଙ୍ଗାରକାମ୍ଳ ପରିମାଣ ହ୍ରାସ
- (D) ଅରଣ୍ୟ କ୍ଷୟ

Which of the followings doesn't have any connection with Global Warming ?

- (A) Emission of poisonous gas and smoke from industries
- (B) Smoke from vehicles
- (C) Decrease in carbon dioxide in the atmosphere
- (D) Deforestation

135. ମହାସାଗର ସମତଳ କେଉଁ ଶ୍ରେଣୀ ଭୂମି ରୂପର ଅନ୍ତର୍ଗତ ?

- (A) ପ୍ରଥମ
- (B) ଦ୍ୱିତୀୟ
- (C) ତୃତୀୟ
- (D) ଚତୁର୍ଥ

The Oceanic Floor belongs to which category of land form ?

- (A) First
- (B) Second
- (C) Third
- (D) Fourth

136. ବାଲେଶ୍ୱରରୁ କଟକ ଦେଇ ବ୍ରହ୍ମପୁର ଟ୍ରେନରେ ଗଲେ କେଉଁ କ୍ରମରେ ନଦୀଗୁଡ଼ିକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିହେବ ?

- (A) ମହାନଦୀ, ବ୍ରାହ୍ମଣୀ, ବୈତରଣୀ, ରଷିକୁଲ୍ୟା
- (B) ବୈତରଣୀ, ବ୍ରାହ୍ମଣୀ, ମହାନଦୀ, ରଷିକୁଲ୍ୟା
- (C) ରଷିକୁଲ୍ୟା, ମହାନଦୀ, ବ୍ରାହ୍ମଣୀ, ବୈତରଣୀ
- (D) ବ୍ରାହ୍ମଣୀ, ବୈତରଣୀ, ରଷିକୁଲ୍ୟା, ମହାନଦୀ

If one travels from Balasore to Berhampur via Cuttack by train, he / she will pass the rivers in which order ?

- (A) Mahanadi, Brahmani, Baitarani, Rushikulya
- (B) Baitarani, Brahmani, Mahanadi, Rushikulya
- (C) Rushikulya, Mahanadi, Brahmani, Baitarani
- (D) Brahmani, Baitarani, Rushikulya, Mahanadi

137. ଆସାମର ସନ୍ତସନ୍ତିଆ ଅଞ୍ଚଳରେ କେଉଁ ପ୍ରାଣୀ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟାରେ ଦେଖାଯାନ୍ତି ?

- (A) ହାତୀ (B) ବାଘ
(C) କୁମ୍ଭୀର (D) ଗଣ୍ଡା

Which animals are found more in swamps of Assam ?

- (A) Elephants (B) Tigers
(C) Crocodile (D) Rhinos

138. କପା ଉତ୍ପାଦନରେ ଭାରତ ପୃଥିବୀରେ କେଉଁ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିଛି ?

- (A) ପ୍ରଥମ (B) ଦ୍ୱିତୀୟ
(C) ତୃତୀୟ (D) ଚତୁର୍ଥ

Which place has India got in the production of cotton in the World ?

- (A) First (B) Second
(C) Third (D) Fourth

139. ରାଜସ୍ଥାନରେ ମରୁଭୂମି ସୃଷ୍ଟିର କାରଣ କ'ଣ ?

- (A) ତାପମାତ୍ରା ବୃଦ୍ଧି
(B) ଅନିଶ୍ଚିତ ବୃଷ୍ଟିପାତ
(C) ତାପମାତ୍ରାର ହଠାତ୍ ପରିବର୍ତ୍ତନ
(D) ଆରାବଳୀ ପର୍ବତ ଶ୍ରେଣୀର ଉତ୍ତର ଦକ୍ଷିଣ ବିସ୍ତୃତ

What is the reason for forming a desert in Rajasthan ?

- (A) Rise in temperature
(B) Uncertain rain fall
(C) Sudden change in temperature
(D) The spread of Arabali from North to South

140. ସାଲେମ୍ ଲୌହ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନା କେଉଁ ରାଜ୍ୟରେ ଅବସ୍ଥିତ ?

- (A) ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡ (B) ତାମିଲନାଡୁ
(C) କର୍ଣ୍ଣାଟକ (D) ଛତିଶଗଡ଼

In which state is Salem Steel plant situated ?

- (A) Jharkhand (B) Tamil Nadu
(C) Karnatak (D) Chhatisgarh

141. ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ସାକ୍ଷାତକାରର ଦୁର୍ବଳତା ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ଶିକ୍ଷକ କ'ଣ କରିବା ଉଚିତ ?

- (A) ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବେ (B) ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ମନବଳ ଦୃଢ଼କରିବେ
(C) ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକକୁ ଅଭ୍ୟାସ କରାଇବେ (D) ଶ୍ରେଣୀରେ ବାଚିକ ପ୍ରଶ୍ନଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବେ

What should the teacher do to remedie the interview weakness of the learner ?

- (A) Inspire the learner
(B) Strengthen mental strength of the learner
(C) Practise the text-books of the learner
(D) Give emphasis in oral test in the class-room

142. ଭୂଗୋଳର ସ୍ୱରୂପ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ?

- (A) ଭୂଗୋଳ ଏକ ସାମାଜିକ ବିଜ୍ଞାନ (B) ଭୂଗୋଳ ଏକ ପ୍ରାକୃତିକ ବିଜ୍ଞାନ
(C) ଭୂଗୋଳ ଏକ ପ୍ରାକୃତିକ ଓ ମାନବୀୟ ବିଜ୍ଞାନ (D) ଏ ସମସ୍ତ

Which one of the following is correct from the Nature and Scope of Geography ?

- (A) Geography is a Social Science
(B) Geography is a Natural Science
(C) Geography is a Natural and Human Science
(D) All of the above

143. ଭୂଗୋଳ ମାନଚିତ୍ରରେ '===' ଚିହ୍ନ କାହାକୁ ସୂଚାଇଥାଏ ?

- (A) ପକ୍ୱକାସ୍ତକ ପଥ (B) ଜିଲ୍ଲାସ୍ତକ ପଥ
(C) ଜାତୀୟ ରାଜପଥ (D) ରେଳପଥ

What does the symbol '===' indicate in the Geographical Map ?

- (A) Concrete Roads (B) District Roads
(C) National Highways (D) Railway Lines

144. ସ୍ଥାନୀୟ ଭୂଗୋଳ ଶିକ୍ଷାଦାନରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁ ପଦ୍ଧତି ଉପଯୋଗ ହୋଇଥାଏ ?

- (A) ପ୍ରଦର୍ଶନ (B) ପ୍ରଦର୍ଶନୀ
(C) ମୁକ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ (D) ପରୋକ୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ

Which method is useful in teaching regional geography ?

- (A) Demonstration (B) Exhibition
(C) Free Observation (D) Indirect Observation

145. ଭୂଗୋଳ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପଦ୍ଧତି ଦୃଷ୍ଟିରୁ କେଉଁଟି ଅନ୍ୟ ତିନୋଟି ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ?

- (A) ଶିକ୍ଷା ପର୍ଯ୍ୟଟନ (B) ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦର୍ଶନୀ
(C) କ୍ଷେତ୍ର ପରିଭ୍ରମଣ (D) ପରିଭ୍ରମଣ

Which one is different from other three from Geography teaching point of view ?

- (A) Study tour (B) Educational exhibition
(C) Field trip (D) Excursion

146. କେଉଁ ପ୍ରକାର ପ୍ରଶ୍ନ ପ୍ରସ୍ତୁତି କରିବା ଜଟିଳ ଓ ସମୟ ସାପେକ୍ଷ କିନ୍ତୁ ମୂଲ୍ୟାୟନ ଦ୍ରୁତ, ନିର୍ଭୁଲ ଓ ସହଜ ହୋଇଥାଏ ?

- (A) ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ (B) ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଭିତ୍ତିକ
(C) ଅତିକ୍ଷୁଦ୍ର ଉତ୍ତରମୂଳକ (D) ଦୀର୍ଘ ଉତ୍ତରମୂଳକ

Which of the following type of question is difficult and time consuming to prepare but easy, speedy and correct evaluation ?

- (A) Objective (B) Objective based
(C) Very short answer type (D) Long answer type

147. ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ କ୍ଷମ୍ପା ଶ୍ରେଣୀର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଦୁଇଟି ଦଳରେ ବିଭକ୍ତ କରି ଓ ସ୍ଥାନୀୟ ପଦାର୍ଥଗୁଡ଼ିକୁ ବିନିଯୋଗ କରି ‘ଭୂଗୋଳକ’ ପ୍ରସ୍ତୁତି କରିବା ପାଇଁ କହିଲେ, ଏହା ଭୂଗୋଳ ଶିକ୍ଷାଦାନର କେଉଁ ପଦ୍ଧତିକୁ ସୂଚାଉଛି ?

- (A) ସ୍ଥାନୀୟ ପର୍ଯ୍ୟଟନ (B) ସ୍ଥାନୀୟ ଭ୍ରମଣ
(C) ସ୍ଥାନୀୟ ନମୁନା ସଂଗ୍ରହ (D) ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା

To which method does it indicate if a teacher dividing the students of class VI into two groups by engaging them to prepare a globe using local resources ?

- (A) Local Tour
(B) Local Visit
(C) Collection of Local Specimens
(D) Project Planning

148. ଗୋଟିଏ ମାନଚିତ୍ରରେ ମା: ଭ 1 : 1000000 । ଉକ୍ତ ମାନଚିତ୍ରରେ ଦୁଇଟି ସ୍ଥାନ ମଧ୍ୟରେ ଦୂରତା 4 ସେ. ମି. ହେଲେ ଭୂମି ଉପରେ ସ୍ଥାନ ଦୁଇଟିର ପ୍ରକୃତ ଦୂରତା କେତେ ?

- (A) 4 କି. ମି. (B) 40 କି. ମି.
(C) 10 କି. ମି. (D) 100 କି. ମି.

R : F of a map is 1 : 1000000. What is the actual distance if the distance between two places in the map is 4 cm ?

- (A) 4 K. M. (B) 40 K. M.
(C) 10 K. M. (D) 100 K. M.

149. କେଉଁ ରଙ୍ଗ ମାନଚିତ୍ରର ମାଳଭୂମିକୁ ସୂଚାଇଥାଏ ?

- (A) ଧୂସର (B) ଗାଢ଼ ବାଦାମୀ
(C) ଅଳ୍ପ ବାଦାମୀ (D) ଗାଢ଼ ହଳଦିଆ

Which colour does indicate the plateau in the Geographical Map ?

- (A) Gery (B) Deep Brown
(C) Light Brown (D) Deep Yellow

150. ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ ମାନଚିତ୍ର ସହାୟତାରେ ଭାରତର ଅବସ୍ଥିତି ପିଲାମାନଙ୍କୁ ବୁଝାଇଲେ, ଏହା ଭୂଗୋଳ ଶିକ୍ଷାଦାନର କେଉଁ ପଦ୍ଧତିକୁ ସୂଚାଉଛି ?

- (A) ଶିକ୍ଷାସାଧନ ପ୍ରଦର୍ଶନ (B) ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ
(C) ମୁକ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ (D) ପରୋକ୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ

A teacher taught the position of India using a physical map. Which method does it signify in Geography teaching ?

- (A) Demonstration of teaching aids (B) Direct observation
(C) Free observation (D) Indirect observation

Space for Rough Work

Space for Rough Work

Space for Rough Work
